

Soványító

A nem graziosus és kényelmetlen kővén, elhajlás elleni közdelemben, ha a csőpót és hasat karcsúbbá teszi, az idomok (vonalak) szépségét megőrizni akarjuk, teljes bizalommal használhatjuk.

Dr DESCHAMP JODHYRINE-ját.

Ez egyike azon ritka és megbízható soványító szernek, mely az egészségre teljesen ártalmatlan; kőhá- zokban jó eredménnyel használják és számos orvos rendel, eladása a vegyelemzés alapján a világ majdnem minden országában engedélyezve van.

Használat: egyszerű, mert semmiféle életrend megváltoztatást nem igényel. Kapható a legtöbb gyógyszerboltban. Ár: 10.- korona. Gyár: Paris, Laboratoire DUBOIS, 7, Rue Jadin. Magyarországi Főraktár: Török József Gyógyszertára, Budapest, VI. Király-utca 12 és Andrássy-út 25 sz.

MAGYAR ÁGYTOLLAK ÉS KÉSZ ÁGYAK

Saját érdekét védi, ha ezen cikk bevétele előtt árjegyzékünket ingyen, bérmentve megkérdezi. Óriási választék a legmegbízhatóbb minőségben, kizárólag élő állatokból eredő, higién. tiszt. Ágytoll s pelyhen. Meg nem felelő kiserőltünk, vagy a pénzt visszaadjuk. Kiszáraztat kizárva. Több nyilvános intézet szállítói.

Magyar Kereskedelmi Vállalat, Miskolc 2. szám.

CALDERONI ÉS TÁRSA

Budapest, V., Gizella tér 1. (Haas palota).

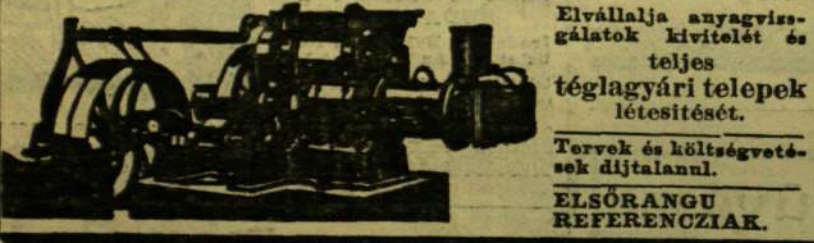
Új rendszerű szem-üvegek és orrszem-üvegek, legújabb Zeiss Punctal és Busch isokrystar-üvegekkel, melyek az egész látásteren egyenletesen élesen rajzolják (anastigmatikus) képet adnak. Zeiss Katal-üvegek hályogoperáltaknak. Zeiss Distal- (távcsöves) pápaszem, magaslóku rövidlátóknak. Lupék és nagyítóüvegek gyengélátóknak. Vedő-üvegek szürke, Eudhos, Euxantos, Hallauer, Hygal, Schott nehez. flint, Schott sűrű, Zeiss Umbra-üvegekkel. Bifocalis-üvegek. Lorgnettek, platina, arany, double, ezüst, zománc, gyöngyház, nacre-üvegek és teknősbéka foglalatban. Színházi, tábori, vadász és versenykísérők. Barometerek. Hőmérők. Fényképzési készülékek. Árjegyzék ingyen.

HIRSCH és FRANK

Budapest-Salgótarján Gépgyár és Vasöntő Részvénytársulat
BUDAPEST, VI. KER., ARÉNA-UT 127. SZ.

tégtagyári gépek.

GYÁRT: falitégla és cserépsajtókat, tégtagyártó és agyagmegmunkáló gépeket legújabb és legjobban bevált szerkezetekben.

Elvállalja anyagvizsgálatok kivételét és teljes tégtagyári telepek létesítését. Tervek és költségvetések díjtalanul. ELSŐRANGU REFERENCIÁK.

Bittner's Kiefernadel-Bad-Extract

Ez a kivonat, amely tökéletesen koncentrált oldat és fenyő aetherbalmos-gyantas anyagának, nagyon alkalmas langyos, erősítő és fájdalomcsillapító kádfürdőkben és orvosi kádtálgérmek és felvittek részére. Több mint 30 év óta ajánlják. Egy fürdőhöz 80 till. 24 fürdő 15 korona.

Főraktár: Julius Bittner Gyógyszertára, cs. és kir. udv. szállító Reichenau, N.-öst.

Kérjen kifejezetten Bittner készítményét Reichenau (N.-öst.) mert sok utánzat van.

Kapható: Török József Gyógyszertárban Budapest.

RENDELÉSNEK SZIVESKEDJÉK LAPUNKRA HIVATKOZNI

A keblek fejlesztésére és erősítésére a Pilules Orientales közelébe semmi sem jöhet.

Szép, kemény és kiforrott kebel mindig nagy vagya volt az elegáns hölgyeknek, mert elengedhetetlenül hozzájárul a szépség teljességéhez. Tehát nem fölösleges ismételn a hölgyeknek, akiknek keble nem elegendő módon kifejlesztve, vagy azoknak a sokaknak, akiknek mellesleg nem mostani divat megköveteli, hogy egyedül a Pilules Orientales, adják meg az ideális kebel, amely elegánsan harmonizál a derek karcsúságával. Sok másféle szer és kezelési mód hirdetik meg, mint ezüsthözvezt, de eddig mind hatástalanok bizonyult és kénytelen volt a Pilules Orientalesnak átengedni a teret, amelyet ma az egész világban ismernek és kedvelnek. De mindez nem tart vissza némely utazót attól, hogy időre időre ismét csodaszerek ne hirdesse a maga készítményét. Ezek az ígéretek, nos, nem valószínű, hogy a hölgyeknek az a része, amely hitelt ad ezeknek a csábító magasztalásoknak, a nagy költség ellenére is csúszdik. Ezek a hölgyek jobban tudják volna, ha mindjárt a Pilules Orientales-t használnák, mert akkor sok csodálat elkerülhetett volna.

Azon hölgyek száma, akik a Pilules Orientalesnek köszönhetik a gyönyörű mellüket, nagyobbször napról napra és a hálaük kitűnik dícsérő leveleikből, amelyek hivatali titok akadályoz abban, hogy teljes szövegükben közöljük, de amelyek a Pilules Orientales elvitathatatlan hatásait és az az Ön Piluláit bizonyítják.

Igy ír pl. de C... hölgy: Téliem meg vagyok elégedve azon eredménnyel, amelyet elértem a Pilules Orientalesel. Legyen biztatás, miszerint a titkot fogom Önnek tanúsítani, hogy fogok és jól érdemelt reklámot csinálni az Ön piluláiról.

De C... rue Bayen, Paris.

A Pilules Orientales használata által csodálatosan meglelték a fiatal leányoknak épp úgy, mint azon hölgyeknek, kiknek keble tökéletesen kifejlesztve vagy száradtság és betegségben szenvedett.

Gyenge egészségi és szervezeti egyének is bevehetik azokat, ahogy a következő két kivonat mutatja:

Dr. J. En nagyon meg vagyok elégedve a Pilules Orientales-sel, amelyet nagyon kis mennyiségű kebel adnak, hanem egészséges és vagyok. Ma 20 éves vagyok, viraszegény voltam a legsúlyosabb gyermekkorom óta és csak azért, hogy vessem az Ön Pilulát, látom viraszegénységet elűzni.

Mlle G... place St.-Pierre, Tonnet.

Dr. J. A barátság, akivel megismerkedtem a Pilules Orientales-sel, nagyon meg van vele elégedve. Sőt gyönyörű voltak, amelyek elűntek.

L. V... rue Courage, Granville

Igy a Pilules Orientales nem ártanak soha sem az egészségnak, sem a gyomorjának. Különböző kizárólag ártatlan és jótévő anyagokat tartalmaznak s nem veszélyes szereket, mint arzen vagy más és soha nem merült föl panasz 30 év óta, amióta minden országban híjgy a fiatal leány használja.

Az orvosok maguk elismerik érdemét, rendelők pácienseiknek, amit a következő levél bizonyít:

Dr. J. Több is rendeltem a hírhedt Pilule. Orientales produktumot az én pácienseimnek és örömmel közlöm, hogy ennek számos sikert követhet.

Dr. J. L... rue Condor, Marseille.

Dr. J. Ezennel írték Önnek gratulálom a Pilules Orientales-sel, amelyet jobban lehetne csodálni, mint a kebel nevezni, hogy egyetlen ügy elégedő volt, hogy elűntem a mellbimbóimnak, amely kebel mindkét oldalán volt. Most gyönyörű kebel van. Az én puha mellem meglepetésszerű, a én az Ön Piluláit el vagyok ragadtatva.

Mme A... L... rue Vercy, Soisy

Itt félbeszakítjuk a citatásokat, amelyek a Pilules Orientales hatásait mutatják, amelyek nem engedik összevetést egyikkel sem azoknak a nem reális napról-napra megjelennek.

Igy tehát a hölgyek, ha javítani akarják kebelük esztétikáját, ha mellük nem elég kiterjedt vagy kemény, ne habozzanak a Pilules Orientales-hoz folyamodni. Néhány hét alatt legkedvesebb óhajukat teljesítve fogják látni és nem fogják legszebb derekukkal megáldott barátnőiket irigyeit. Meg lesz lepetve és elragadtatva az által teljesült gyors átalakulással.

Egy öves, Pilules Orientales ár, használati utasítással együtt 6-45 postaiutányon való beküldése ellenében, vagy 6-75 kor. utánvétellel.

J. Ratte, Pharmacie, 45, rue de l'Eclaircie, Paris. Raktár Ausztria-Magyarország részére: Török József Gyógyszertár, Budapest, VI. ker., Király-utca 12 sz. Vertriebs Franz Rosmet. Artikel Wien, XII. Bez., Teichacker-gasse 5.

K NUTH KÁROLY

Os. és kir. fensége József főh. udv. szál.

Gyár és Iroda: Budapest, VII. ker., Garay-utca 10.

Központi víz-, lég- és gőzfűtés, légszusz és vízvezeték, csatornázások, szellőztetések, szivattyúk, vízerőművi emelőgépek stb. — Tervek, költségvetések, jövedelmi előirányzatok gyorsan készíttetnek.

Brausweller Janos

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások postai úton is.

38. SZ. 1913. (60. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ HOITSY PÁL. BUDAPEST, SZEPTEMBER 21.

Szerkesztési iroda: IV. Vármegye-utca 11. Egyes szám ára 40 fillér. Előfizetési feltételek: Egész évre — 20 korona. Félévre — 10 korona. Negyedévre — 5 korona. A Világkronika-val negyedévenként 1 koronával több. Külföldi előfizetésekhöz a postai lag meg határozott viteldi is csatolandó.

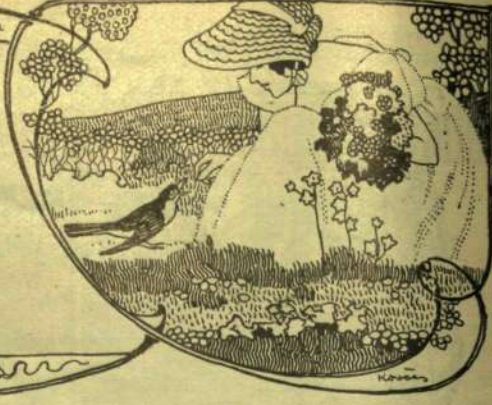
PEST VÁRMEGYE SZÉKHÁZA, MELY MOST LEBONTÁSRA KERÜL. — Balogh Radólf felvétele.

Hirdetmény. Ezennel közhírré tétetik, hogy a Magyar Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték (XXXII. sorsjáték) 6. osztályának húzása 1. évi szeptember hó 24-től október hó 22-ig tartanak meg, még pedig a következő napokon: szeptember: 24, 25, 26, 27, 29, 30, október: 1, 4, 6, 7, 9, 10, 13, 14, 15, 17, 22-én. A húzások a négy első napon 9 óráig, a többi napokon 9 óráig kezdődnek és a magyar királyi ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a M. Kir. Szab. Osztálysorsjáték húzási termében. A sorsjegyeknek a 6. osztályra való megújítása a játéktér szerinti minden igény különbeni elvételének terhe alatt, 1913. évi szeptember hó 17-ig eszközölendő. Budapest, 1913. évi szeptember hó 7-én. Magyar Királyi Szabadalmazott Osztálysorsjáték Igazgatósága. Tolnay.

TAVASZI JÁTÉK

REGÉNY. IRTA LAKATOS LÁSZLÓ

A második felvonásban Mélanie mint Lili azt a keringőt énekelte, a mely úgy kezdődik, hogy: »Oh, mily bohó valék...« és a mit egy Bánffy gróf irt a darabba betétként. Henrik ez után a keringő után úgy tapsolt a színésznek, mint egy kis diák. Jobban tapsolt, mint az egész karzat.

— Ne neveletlenkedjék, — szólott oda az asszony.

A második felvonás után Ágota felállt. — Fáj a fejem. Menjünk haza, — szólott a férjének.

Az felugrott, boldogan, hogy elszabadulhat a színházról, a hol unatkozik.

— Maga Henrik úr marad? — kérdezte az asszony és habozott, hogy már búcsúra kezét nyújtson-e a fiatal embernek.

Henrik, hogy el kellett távoznia a színházról, úgy érezte, mintha szelét papírként hasítanák ketté a szívet. De viszont, mint jó és előkelő ember, érezte, hogy nem hagyhatja Ágotát egyedül távozni.

— Önökkel megyek, — mondta Henrik.

— Köszönöm, — sügta az asszony, mélyen elpirult és piziny habozás után kezébe vette az ibolyacsokrot, a mit még az előbb összetapasztott.

Az augusztusi est szép és érett volt. A kocsit maguk után hagyta menni és gyalog mentek át az alagúton és a lánczokon függő ringó hidon. Ott, a hidon a gyalogjáró szűk. Nem mehettek hárman egy sorban és a férjnek előre kellett menni. Az asszony ekkor megkérdezte Henriket:

— Boldogtalan ugy-e, hogy ott kellett hagynia a színházat.

— Nem vagyok boldogtalan e mai este miatt, a mikor Lilit láthattam és egy színésznőt, a ki valakire emlékeztetett... Nem vagyok boldogtalan.

— Tehát boldog?

— Boldog sem vagyok. Sem boldog, sem boldogtalan. Ez egészen más valami. Valami különös. Még magam sem tudom, hogy mi.

Ágota kezével kinyúlt a hid karfáján és a Dunába ejtette a halott ibolyák csokráit.

— Most csak magamnak okoztam vele fájdalmat, magának nem, — mondta az asszony és minden restelkedés nélkül egy igazi könyvet törölt le a fehér nyári keztücs kezével.

Henriket mélyen megindította Ágota szenvedése. De minden izgalmon felül is zavarta ez a helyzet, a mi kínos volt neki.

— Asszonyom, — mondta, — Ágota, ha fordítva volna, bocsásson meg, de én sosem érezném magával, hogy... hogy...

Nem tudta folytatni.

—... hogy szenved, — fejezte be az asszony. — Ezt akarta mondani Henrik. Maga tudja, hogy szenvedek.

— Tudom Ágota.

— Ne nevezzen a keresztnevemen. Most már ez fáj. És már nem is szenvedek... De maga uram, alaváló. Most ugyan sajnál azért, mert szenvedek, de mihielyt nem lát, ez hizelegni fog a hiúságának.

Henrik érezte, hogy Ágotának igaza van. Összerázkódott a maga rosszasa miatt, a mit azonban mégsem érzett igazi rosszasa miatt. És mit is tegezen? Hazudjon ennek az asszonynak? Legyen hozzá irtalmas? Hívja holnap délutánra a hegyek közé? Hisz oly kedves most is oly királyi az ő szenvedő szépségében... De nem! Nem lehet! Henrik érezte, hogy a szíve nem itt van. Talán az első szerelménél, talán a Hervé muzsikájánál, talán Mélanienél, a kit a budai közönség biztosan épen most szólott a harmadik felvonás után a rivalda elé. Henrik látta a képet, a mint Mélanie-Lili térdben meghajolva, a közönség tapsaira bókol... Talán ő az, a kinek jönnie

kell, talán mégsem ő, de semmiesetre sem Ágota az. És Henrik érezte, hogy most csak szívet tudna szeretni. Ágotát pedig nem akarta szíve nélkül. A színházban megmondta, hogy miért nem? Azért nem, mert tiszteli.

— Henrik! Nem felel. Már szólni sem tud hozzám, — mondta Ágota.

E perczben hátra fordult a férj.

— Mily pompás ez a dunai levegő, — mondta. — Akárcsak Belgiumban volt, a tenger partján.

A hid végére értek.

— Most már talán kocsiba is ülhetnénk, — mondta megint a férj.

Ágota ezt ellenezhette volna. De most már ő sem akarta. Kocsiba szállt. A kezét nyújtotta Henriknak. Az meg akarta azt csókolni, de Ágota kikapta kezét a Henrikéből. A férj kezét fogott a fiatal emberrel. Azután mintha eszébe jutott volna.

— Hazavihetnök talán a kocsinkon, — mondta.

Ágota gyorsan közbeveté.

— Henrik úr nem jön velünk, még sétálni akar.

— Ne sokáig sétáljon felöltő nélkül, — intette a férj, — az augusztusi éjszakák hirtelen hidegre szoktak fordulni.

A kocsit elindult. Henrik levett kalappal köszönt a házaspárnak.

A mikor a kocsit már eltűnt, Henrik visszafordult a hidon.

— Átmegek — gondolta — Budára! A színház levegőjét szeretném még szívn. Leülök egy padra a Horvát-kertben, a hol a színház van. Kert és színház, ez így együtt nagyszerű.

Lassan ment át a hidon és a közben Ágotára is gondolt. Mintegy maga-magát igazolva, emlékeztetében végig futotta azt a kicsiny, eseménytelen és hazug regényt, a mit ezzel az asszonynyal átélt.

— Nem sikerült! — gondolta. — Nem sikerült! Azt hittem, hogy fogom tudni őt szeretni.

De nem tudom. Ez nem az a finom, csöndes, vágyakozó szerelem, a mit őhajtottam. Pedig gyakran azt hittem, hogy az.

(Henrik ekkor a tavaszi reggelre gondolt, a mikor Ágota kapujának a kilincsét megcsókolta.)

Azután már a színésznőre, Mélaniera gondolt Henrik. Ez volt az igazi, az elsőleges gondolat. És csak ezért is gondolt közben Ágotára, hogy magát maga előtt igazolja és hogy annál zavartalanabban gondolhasson Mélaniera.

És Henrik nagyon gondolt Mélaniera. Mindig, egész úton át ő rá gondolt. Hogy mit, azt ő sem tudta. Talán semmit sem? Csak az arcát látta maga előtt, hol határozottan, hol egészen bizonytalanul.

— Szeretem őt, — állapította meg magában. — a mikor a színház előtt a már sötét kertben egy padra leült.

— Szeretem őt, — ezt Henrik már hangosan mondta.

És ekkor nagyon meg is ijedt. A szerelem volt ez. Az emésztő, a gyöttrő, a kínzó, az életet, az ifjúságot rabló szerelem. Az, a mikor az ember egész álmatlan éjszakákon át a párnát csókolja és közben a párna fehér és illatos vásznára egy hölgynek a drága nevét leheli. Az a szerelem volt ez, a mitől Henrik oly nagyon félt és a mi — érezte — mégis kellett neki, a mi az élete volt.

Tépelődni kezdett. Sokáig tépelődött így. Végre, mintha csak világosság gyúlt volna ki benne, hirtelen ötlete támadt.

— A hangja és az arca olyan — gondolta — mint azoké a hölgyeké, a kiket szeretnem kell. De viszont színész és a vidéken biztosan sokat udvaroltak már neki a katonatisztek és a városi urak... Talán már nem egészen

tiszta és akkor nem bírhatja a szívemet... De viszont... ejnye, udvarolni fogok neki én is, mint a katonatisztek a vidéken... Ez a legjobb, mert így csak könnyű szerelem lesz, lenge kaland... Nem pazarlom rá lelmem erejét, a szívem ifjúságát... Megörzöm magam és az udvarlás mégis kedves lesz, mert hiszen Mélanie azokhoz a hölgyekhez hasonlít, a kiket szeretnem kell...

És hogy a szegény Henrik az ő zakatoló fejével ezt magában elhatározta, felugrott. Sietett, határozott czállal ment át Pestre. Ott betért egy olyan kávéházba, a hová éjszaka az írók és az újságírók szoktak járni. Asztalához kértett egy fiatal újságíró, a ki jó barátja volt neki.

— Lajos, — kérdezte tőle, — szokott maga Budára járni, a színházba?

— Szoktam, de miért kérdezi ezt tőlem, Henrik.

És Henrik elmondta, hogy miért kérdezi. Maga az, hogy egy szerelmi dologról féltél beszélt, mutatta, hogy ez a szerelem már nem szent előtte.

Az újságíró elmondta, hogy ösmeri a színésznőt. Semmi rosszát nem tud róla és a színháznál is, a hol Lajos néha meg szokott fordulni, komoly és erényes leányként becsülték Mélaniet.

— Hm! — gondolta Henrik. — Rendes nő, akkor talán nem is szabadna valami kalandra gondolnom. Én nem rontok meg egy nőt sem.

De később az újságíró elmondta, hogy Mélanie miatt a vidéken egy orvos válni akart a feleségétől. Azután a válopert mégsem indították meg. Az asszony családja elintézte a dologt és az orvos, a ki úgy lehet, azt ígérte valamikor Mélanienak, hogy elveszi, sok pénzt adott a színésznőnek, a ki erre nyomban eltávozott a városból.

— No, ez már mégis csak más, — gondolta Henrik.

— Érdekes nő lehet, — hazudta hangosan, — szeretnék vele megismerkedni.

— Holnap «A madarász»-ban játszik. — mondta az újságíró. — Átme gyünk Budára és bemutatom magát neki.

És Henrik most jól érezte magát. Kellemes nő, a ki egy kicsit érdekli is, fog szeretni, de úgy, hogy azért nem pazarolja el a fiatal szívet. Csak most jutott eszébe, hogy még nem is vacsorázott. Elnivalót rendelt.

— Igazán nagyon köszöném, ha bemutatna neki, — mondta.

Azután később hozzátette.

— Ha érdekli, akkor megmondhatom, hogy most darabot fogok írni.

És Henrik ezt is komolyan hitte. A belső világa most egyensúlyba jut és dolgozni fog, — gondolta.

V.

Az arénában másnap «A madarász»-t játszották. Egészen közel a színpadhoz egyik páholyban Henrik ült Lajossal, az újságíróval. Henrik gomblyukában néhány szál kankalin volt, lord Beaconsfieldnek az a kedves virága, a melynek sötétvörös, szinte már bordó színű kelyhéből kis sárga szem kacsintgat. A kankalin a tavasz virága. Áprilisban nyílik és májusban. De Henrik, a ki a sárga rózsán kívül ezt a virágot kedvelte, még késő nyáron is, nagy áldozatok árán messzi vidékekről hozatott magának kankalint. Ma is ezt hordott.

Az operetben Mélanie játszotta a Pótság Milkát. Rövid világoskék ruhát hordott és bár rossz, szőke paróka fődte fekete haját, még így is nagyon szép volt. Ma is az volt, a ki tegnap este. Hol tiszta szűz, hol virgoncz suhancz.

— Mily pompásan illik hozzá ennek az ope-

rettenek a zenéje. Olyan, mint Mélanie, szentimentális, de pajkos, — szólott Henrik.

— Ez a zene engem mindig elszomorít, — mondta az újságíró.

— Miért?

— Mert az, a ki írta, a kinek a melódias fejből úgy patakzott ki, mint a tiszta bor, börtönben halt meg... Börtönben, a hová váltók miatt került... A közönség azt nem tudja. Vihog és mulat a zenén... Azt pedig, a kié ez a zene leginkább volt, rabkórházból temették el.

Henrik arca elborult.

— Jól van ez így, — mondta, — hogy a közönség ezt nem tudja, ezt a csúnya és szomorú dolgot... És a zene, ez a tiszta zene... Istenem, ha ő találta is ki, ma már azért még sem azé a szegény és bűnös halotté... Övék ez, a kik itt lent ülnek, a fehérruhás dámáké és a szalmakalapos gavalléroké, a kik tisztán és vidáman élvezik ennek a zenének az édes-ségeit.

Lajos az első felvonás után felajánlotta Henriknak, hogy bemutassa őt Mélanienek. Az öltözőjébe fogja vezetni. Henrik ezt nem akarta.

— Az talán még sem illik. Olyan volna, mint a mikor a vidéki gavallérok az öltözőben keresik fel a primadonnát. Léha. Igen, ez az, léha volna.

Lajos ranelzett Henrikre, a ki egy kissé mintha restelte volna a benne lakozó szemérmességet (jellemének ez alapvető vonását) és egy kicsit el is pirult. Lajost, a ki nem ilyen férfiu volt, sőt talán egészen más, ez a dolog kissé meghatotta. Talán épen azért, mert Henriknak ez a leányos szemérmessége olyan kincs volt, a mit ő, Lajos, már réges-régen elvesztett. És bár irigyelte ezt az érzést, azért mégis tisztelte.

— A hogyan parancsolja, — mondta. — Akkor majd előadás után a vendéglőben.

Henrik most is elpirult. Lajos ezt is látta és már kissé féltetni kezdte a barátját.

— Henrik, — mondta neki, nem tudom, szereti-e a színészkisasszonyt vagy nem?

— Nem! — hazudta gyorsan Henrik.

— De ha szeretné... Akkor engedjen meg egy tanácsot... Szeresse egy kissé fölényesen... Ne vesztse el magát teljesen, mert a színész, akármilyen tiszt is...

— Ne mondjon róla rosszat, — könyörgött Henrik.

Ha a lelkünk boldogságos
Érintetlen csendet áhít,
Hagyjuk itt a cizfra város
Szennyt, füstjét palotáit.
Törjük szét az életjármot;
Meneküljünk messze, messze,
Mély erdőbe... rejte vár ott
Érintetlen mohos mesgye.

Az erdőbe! A szabadba!
Minden földi port lerázzunk!
Üdvözítő áhítatra
Vár reánk a szentegyházunk.
Bérczes erdő templomának
Az égből a kupolája;
Sziklafalán képek állnak,
Miket Isten festett rája.

Nincsen itt vad utcahajszja,
Tiszta forrás ez, nem fertő;
Hol szárnyát lelkünk lehajtsa,
Csendes oltár most az erdő.
Nagy fenyők a gyertyaszálak,
A karének a madárdal,
Rózsaszínű pelyhek szállnak
A tömjenes ködön átál.
Az erdőben, míg felettünk
Lelkek álma suhan át,
Gőgös embert elfelejtünk.
Nem látjuk meg nyomorát.
Permetező himpört hintve
Szellőn szállnak gyöngyrajok;
Erdőország minden kincse,
Minden bája ránk ragyog.

Innen-onnan kandikálnak
A kíváncsi zöld szemek;
Lengedeznek a fűszálak,
Gyöngyvirág szív megre meg.

— Bocsásson meg, csak a maga érdekében akartam figyelmeztetni.

A színpadon újra játszottak és Henrik csupa izgalom volt. Minden beszélt vagy énekelte szót, a mi nem a Mélanie szép száját hagyta el, elveszett a Henrik számára. A mikor pedig Mélanie nem volt a színpadon, ő a páholyban lehúnyta a szemét és gondolkodni kezdett.

— Máris úgy szeretem, mint egy őrlött, — gondolta. — Ezt nem szabad. Még nem történt semmi, még csak nem is cseréltünk egymással szót vagy tekintetet és a szívem már súlyos és szenved... Nem így gondoltam ezt... A szívemet, a fiatal szívemet nem szabad elpazarolnom... És ha Mélaniet nem is akarom léhán szeretni, a mint azt Lajos tanácsolja, azért a szívemet mégsem adhatom oda... Az más lesz. De kié, vajjon kié?

Azután arra gondolt Henrik, hogy szép volna, ha Mélaniet szívvel tudná szeretni, de csak kicsi szívvel. Nem az egész nagy szívével. Egy kicsit könnyen, nem az egész lelkével csatázva, de azért mégis jóssággal, mert Mélanie, ha színészkisasszony is, azért mégis azokra a hölgyekre hasonlít, a kiket Henriknak szívvel kell szeretnie.

— És vajjon, — gondolta, — szeretni fog-e engem?...

Majd más nyugtalanság kapta el. A vidéki orvosra gondolt, a kiről Lajos tegnap Mélanieval kapcsolatban beszélt neki.

Előadás után Henrik és Lajos átmentek az egyik kerti vendéglőbe. Az udvaron egy nagy díofa alatt a cigány játszott egyhangú magyar dalokat, a melyeknek a bánata nem mély, mint a tenger, de széles, terjedő, mindent felölő, mint az esti égbolt, a mely buraként borul a síkságra.

A két barát a verandán helyezkedett el egy asztal mellett.

— Mindjárt itt lesz a művésznő, — jelezte az újságíró.

— Honnan tudja?

— A második és harmadik felvonás között, a míg maga a páholyban elmélázott, fölkerestem őt az öltözőben. Megmondta, hogy itt várjuk.

— Rólam már tud?

— Igen. És különösen érintette, hogy nem a színháznál akart vele megismerkedni. Én erre megmondtam neki, hogy maga Henrik, az

utolsó lovag. Ő viszont megígérte, hogy egyedül jön ide.

— Köszönöm.

Nem igen sok perc telt el és Mélanie csakugyan megérkezett. Egyszerű fehér nyári ruhát rajta, sárga szalmakalap és most, hogy a pompás fekete haját nem takarta a színpadi szőke paróka, még sokkal szebb volt.

Lajos bemutatta Henriket Mélanienak.

— Maga az, kis fiú? Maga az a különös ember, — szólott a színésznő és csókra nyújtotta a kezét.

Henriket bántotta ez a különös hang, a mit ő, a ki eddig leginkább szigorúan társasági hölgyekkel érintkezett, nem igen szokott meg.

A színésznő asztalhoz ült. Vacsora alatt egészen közömbös dolgokról beszélgettek és Henrik e beszélgetés kezdetén túlságosan felszög volt. Azután a színházról beszéltek, darabokról, zenéről. Henrik most már elemében volt. Felszabadultnak érezte magát és szépeket és okosakat mondott, a mik nagyon tetszettek az operette primadonnának, bár — szegény, — leginkább nem értette meg, a mit Henrik mondott. De ez nem volt baj. A színésznő így is megérezte, hogy itt egy finom szellem okos dolgokat szépen mond. Henrik már is érdekelte őt. Új ember volt, olyan, a milyennel ő, a színésznő, az ő szomorúan csillogó pályáján eddig még nem találkozott.

Lajos, dolgaira hivatkozván, korán búcsúzott és Henriket egyedül hagyta Mélanieval. Henrik, hogy a színésznővel egyedül maradt, ismét félénknek érezte magát. Egy perczig arra gondolt, hogy megugrik, elszökik. De mégis ő kérdezte Mélanietől:

— Nem fél tőlem? Most, hogy így ketten egyedül vagyunk.

— Nem. Én nem félek magától. De maga fél én tőlem, kis fiú.

Mélanie most már egészen másként mondta ezt, hogy: kis fiú. Szépen mondta, majdnem olyan leányosan, a hogyan Henrik szokott beszélni, ha szeretett. Henrik ezt észrevette.

— Honnan tudja ezt Mélanie kisasszony?

— Ne nevezzen engem kisasszonynak... Én tudom. Nemesak onnan tudom, mert nem mert az öltözőbe jönni.

— Kinevet? — kérdezte Henrik.

— Nem.

(Folytatása következik.)

ERDŐORSZÁG.

Jut a hársfa ága,
Színes bokrotát kap
A szerelmes lányka;
Dongát ad óborknak,
A gyíknak harasztot;
Melegít rózsával
Panaszos parasztot;
Fonó menyecskének
Terem nyírfá orsót
Csecsemőnek bölcst,
Halottnak koporsót;
Arva bujdosónak
Mohája, avarja
Utolsó nyomát is
Gyöngéden takarja...

A sűrűből a tisztásra
Zsenge testű kis őz ér el,
Szimatolva nézdegélget
Aggodalmas szép szemével.
A tövisben, a bozótban
Emelkednek lábcsúai,
Az őzike csont cipőben
Kopogósan szeret járni.
Nyoma sines a járásának
Se virágon, se fűszálon,
Halk útemre elsuhanva
Úgy elszökken, mint az álom.

Őz nyomába gyilkovag jön,
Ezüst páncél csillog rajta;
Zöld selyem a bugyogója,
A mentéje pettyes faja.
De a hős gyík egy kis neszre
Hogy láb agyon őt ne nyomja,
Rémítően igyekezik
Elrejtőzni a bokorba.
Érhetetlen rezzenésre
Leptetőn egy madárfészék
Szalad mókuskak

Egyenest a kis vitézre.
Folytatás nem tudom,
Kapaszkodva köztön
A magasba fentebb nézek.

Fent a bércezen tar magasban
Már a cserjék csenevésznek;
A hegy orma, az őrc csosz
Vén szemel körül néznek.
Már az itt őt oly kiellen
Görbe, mint az ördög lelke,
Gyökeret nem tűr kopár föld,
Forog a szél, mint a kerge.

De az erdő kopasz őre
A hegy orma él nyugodtan;
Pillántást se hunyorít rá,
Ha a fél Föld összeroppan.
Ha elpusztul a gazdája
Meg se mozdul, nem hogy lázad;
Míg a felhők füstölögnek,
Pár esztendő elpiázhat.

Hadd morogjon a mogorva!
Terméketlen vén hegy orma
Olyan, mint a meddő lélek:
Se nem hollak, se nem élnek.

Őserdőben örök dallam,
Leng fölöttem, a hol járok,
Aranyból vert virággal van
Áthidalva minden árok.
Százaz lombok, ha lehullnak,
Új tavaszra új rügy érik;
Falevelek bár elmúlnak,
Törzsük élhet ezer évig.
Legtöbb eszmét álom alkot,
Míg eszméket életünk,
Míg ti álmok meg nem haltok,
Halhatatlan életünk...
Rudnyánszky Gyula.

PESTVÁRMEGYE SZÉKHÁZA.

Hatalmas arányokban fejlődő nagyvárosi életünknek legjellemzőbb tényezői azok a monumentális paloták, amelyek gombamódra szaporodtak meg metropolisunk büszke körútjain, sőt esztendő óta a távolabb eső városrészekben is. Az utolsó esztendőben nagyszerű munkát produkált a magyar építőművészek keze, a mely szépet és nagyot alkotott, de emellett bizony rombolt is mindenfelé. A profán munkások a míg egyrészt sorba rakták az épülő paloták vékony falain a téglákat, addig hegyes csákánnyal romboltak szét sok árkaos folyosót, merészen ívelt mennyezetet és kevesen törődtek azzal: kik és mikor rakták egymás mellé az öreg falakat. Majd minden palota építése eltemet egy darabot a régi Pestből, egymás után kondul meg a halálharang a vastag falak, zöld zsalugáteres ablakok fölött, ócskavas lesz azokból az ajtókilincsekből, a melyeket de sokszor kopattak hősei a históriának, lassankint elvész minden, a mit a nagy idők nagy emlékei voltak be finom patinával, itt is, ott is téglarakas lesz a tágas szálakból, lebontásra kerül az ócska ablakráma, talán holnap már tüzelőfának használják a szüette deszkát, a melyen belül a nemzetnek nem egy halottja leste türelmetlenül az időnek jobbra vagy balra fordulását.

A Pilvax helyét már csak emléktábla jelöli meg, ütött a halálharang a piaristák épülete fölött és assák már a sirt a tekintetes vármegye házának is. A Gránátos-utczába nem fordulnak be a négyes fogatok, maholnap vége lesz talán a restaurációnak is és a tekintetes vármegye házáat is elsőpri a huszadik század. Nem húzza már az öreg primás megyebálokon a csárdást, a viczispánkisasszonyok sem várják, mikor lesz főszolgabíró a viczenótáriusból, régen elveszett már a tekintetes vármegye híre, hatalma és az idegenek kuriozumként bámulják meg Somogyi bácsit, a huszárt, a mikor posztot áll a vármegyeház kapujában. Régen elmúltak már azok az idők, a mikor az alispán szava volt az első, a mikor a megyegyűlés határozatait leste visszatartott lélekzettel minden ember. Már csak az emléket őrzi ezeknek az időknek néhány ember kegyelele, meg egy csomó fakult írás a megyei archivumban. Ma még él az emlékezés, sok helyen talán visszasírása a régi időknek, de elmúlik lassankint ez is... a vármegye házával együtt.

Pedig ennek a háznak a históriája szorosan összefügg nemcsak a vármegye, de az ország történetével is. Hogy mikor épült, arról nincsen írás. A tekintetes vármegye 1696 deczember elsején készen vette 4000 forintot tekintetes és nemzeti Pachner János hadibiztostól. A következő esztendő február havának hatodik napján Leopold király már szabadság-levelt ad a háznak, azt Salva guardiának tette meg

és ennél fogva ez a ház, mint nemes Pest vármegye tulajdona és annak minden lakói a katonaszállásolástól felmentettek. Ez a ház a mostani megyeháza helyén volt, a régi Gránátos-, most Városház-utczában, de korántsem volt annyira kiépítve, mint a mostani. A mostani megyeház három utczára néző, két emeletes épület, a melyet belől egy középső rész két udvarra oszt. Ebben a középső részben van a gyűlés-terem, ezt 1811-ben, az Újvilág-utczai (most Semmelweis-utczai) részt 1832-ben építették, de az 1838. évi árvíz annyira megrongálta az egész épületet, hogy a veszedelem után jóformán újra kellett építeni. Ekkor, 1841-ben épült a székház homlokzata és a Vármegye-utczai front.

A megyegyűléseket rendszeresen csak a házvétel ideje után, a tizenhetedik század vége felé kezdték Pesten tartani. Addig majd minden évben költözöködött a vármegye. A török idők előtt a székhely Buda volt, mikor azonban a török Budát 1541-ben elfoglalta, Pestre költözött a megyegyűlés. Később, ugyancsak a török uralom miatt innen is elkerült a megye, a székhely különösen a szomszéd Nógrád várai között váltakozott, a gyűléseket Füleken, Nógrád várban, Szécsényben tartották, de jegyzőkönyvek szólnak arról is, hogy Losoncban, Gácsváralján, Keeskenén, Nagykőrösön, sőt még Losonc és Apátfalva között sátrakban is összeültek tanácskozára a megye urai.

A török hódoltság utáni időkben először 1691 január 11-én tartják Pesten a megyegyűlést. Jóllehet ezt is Budára hívták össze, de mégis Pesten tartják, a jegyzőkönyv szerint: a Duna jegének veszedelme miatt. De nem ez volt az igazi ok. A vármegye urai nem igen szerettek Budára menni, mert teljesen német volt ennek a városnak a jellege és itt még a bíró sem lehetett magyar ember. Ámbátor a megyének háza volt Budán, azért Pesten is vett házat magának és hogy Pucher hadbiztossal a szerződést megkötötte, bérbe is adta a budai házát. Érdekes, hogy már 1737-ben nem sokat tudnak erről a megyeházáról. Ekkor jelenik meg Bél Mátyás híres munkája, a mely meg sem emlékezik arról, ellenben a pestiről ezeket mondja: «Pestmegye székháza Pesten van, elég tágas és tényleg kényelmes épületben, innen kormányozzák a megyét és itt az az erény, hogy tanácsot adnak a közönségnek.» Később már szó sem esik soha Budáról, a megyei élet állandóan a pesti székházban fut össze, kivéve az alkotmány nélküli esztendőket, a mikor is — 1850-től 1861-ig — a vármegyét ketté osztották, Pest-Pilis és Pest-Solth megyékre és az utóbbi vármegye ügyeit részben Kalocsán, részben Kecskeméten intézték.

Legszebb és legmonumentálisabb helyisége a vármegye házának a közgyűlési terem, a mely, mint följebb említettük 1811-ben épült és 1812-ben már közgyűlési határozat mondja ki,

hogy ebben a tágas, széles karzatokkal körülpített helyiségben a megye volt főispánjainak arczképeit kifüggesztik. Itt helyezték el az uralkodók portraitjait is, újabban a terem közepére Ferencz József, Deák Ferencz és Kossuth Lajos arczképei kerültek, a kandalló helyén pedig fehér márványtábla erősíti meg azoknak a tisztviselőknek a nevét, a kik a legutóbbi nemzeti ellenállás idején hazafias viselkedésükkel kitűntek és kiérdemelték az elismerést. A falakon egymás mellett függnek azon nádorok arczképei, a kik legtöbb esetben a vármegye főispáni székeit is betöltötték.

Azelőtt tudvalevően az igazságot is a vármegyeházán szolgáltaták. Sok érdekes perben ítélkezett a megyei törvényszék és ez a jog tette kétségkívül olyan hatalmassá a vármegyét. Hiszen a megyei fiskus még fejét is vétethette a delikvensnek, mint tette ezt a fiatal Beleznay Sámuel gróffal, a kit 1829-ben lefejezték a vármegyeház kis udvarán. A fiatal Beleznaynak az volt a bűne, hogy apját, a kit 1805-ben emelt katonai vitézségeért grófi rangra a király, agyonlőtte. Homály földi még ma is ezt a tragédiát, a híres családnak a már egyetlen férfitagja sines az élők sorában, nem tudja még ma sem teljes bizonyossággal, mi adta a fegyvert a fiú kezébe. Mint érdekes helyeket mutatgatják az idegenek: a siralomházat, a hol a göndörhajú gróf utóljára küldte fohászát az ég felé és a vesztőhelyet, a hol a budai hóhér bárdja alatt méltóságos fej hullott a földre.

Jóllehet az 1872-ik évi törvény felállította a királyi törvényszéket, a pestvidéki törvényszék, a melynek semmi köze sines már a vármegyéhez, mégis itt maradt alkalmasabb hely hiányában. Jövőre már ez is új hajlékba költözik. A budai oldalon építik már az új hajlékot és Semmelweis-utczai részéből a régi háznak szintén kiköltözik az élet.

Nagy pörök aktáit irták alá a törvényszéken akkor, a mikor még a megye volt az úr. Sok írást őríz ebből az időből a megyei levéltár, a mely a maga gazdagságával az első között áll az országban. A mohácsi vész előtti időkben ötven eredeti oklevele van, az itt őrzött eredeti armalisok száma pedig megközelíti a háromszázat. A legrégibb oklevele 1290-ből való, ez az olsvai birtokra vonatkozó osztálylevél. A legrégibb itt őrzött armalis 1583-ban kelt, Rudolf irta alá és ebben a Kuharowycz alias Deák-család kapott nemességet. Ma már indexre téve, rendben fekszik egymás mellett a sok írás, nagy munkájába került a rend Kőszeghi Sándor főlevéltárosnak, a ki működése alatt emelte még az antemohácsiánák számát is. Az ő érdeme, hogyha lebontják is a büszke székházat, a régi íráskok még sokáig hirdetni fogják az utókornak, hogy milyen hatalmas volt egykor a tekintetes vármegye.

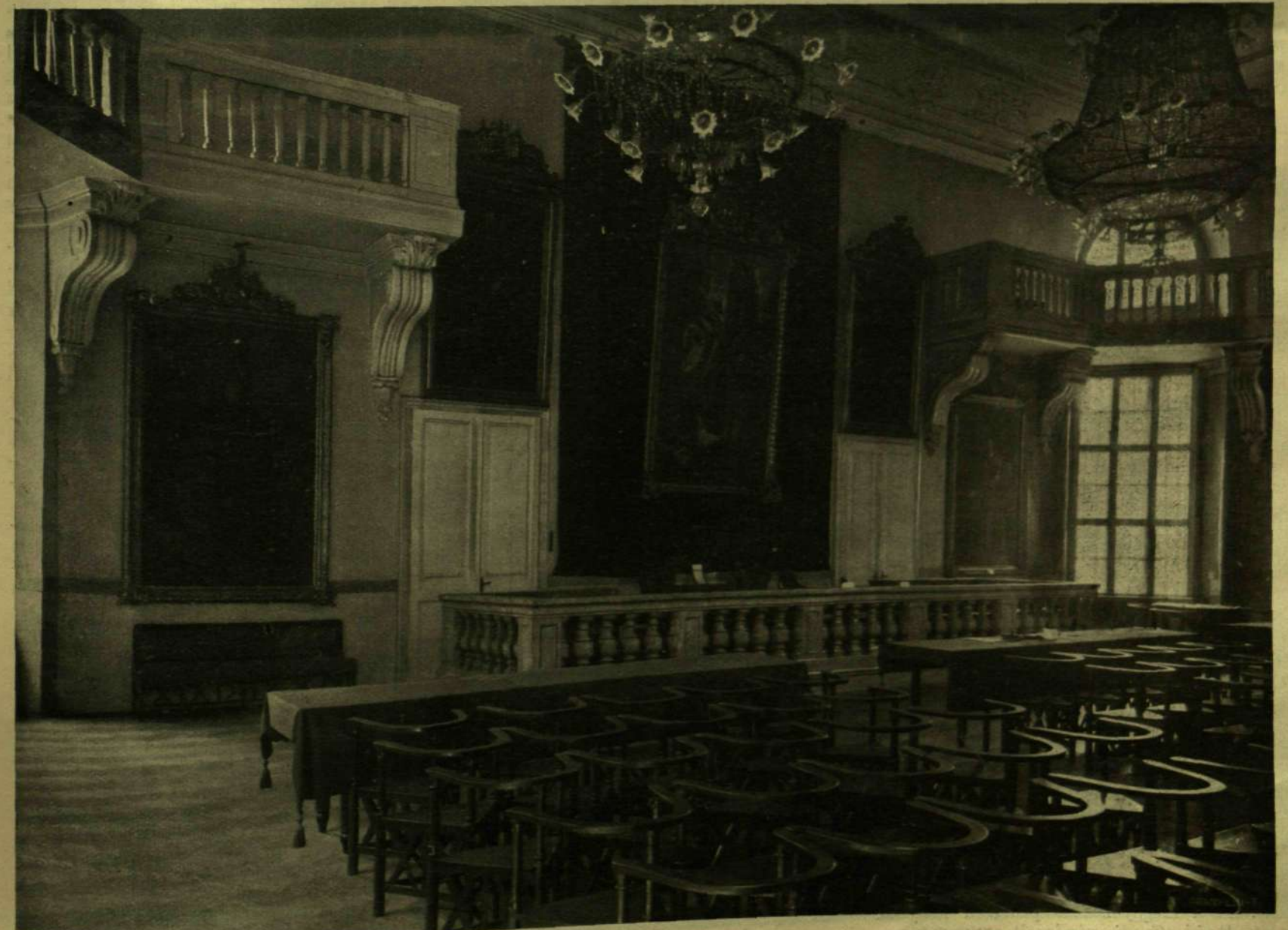
Paul Jób.

A VÁRMEGYEHÁZ UDVARA AZ OSZLOPOS FOLYÓSÓKKAL.

A TÖRVÉNSZÉK UDVARA, A HOL HAJDAN A VESZTŐHELY VOLT.

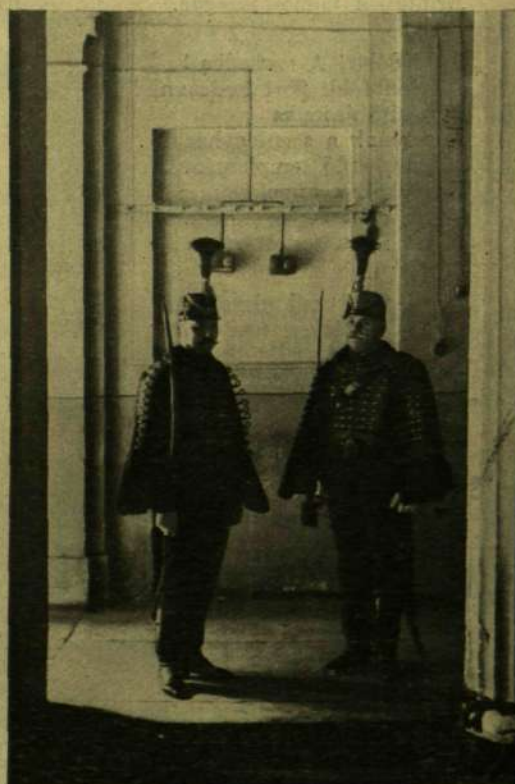

A KÖZGYŰLÉSI TEREM.

PESTVÁRMEGYE SZÉKHÁZÁBÓL. — Balogh Radófi félfotóval.

TANÁCSKOZÓ-TEREM.

ŐRTÁLLÓ HAJDUK A VÁRMEGYEHÁZ KAPUJÁBAN.

VÁMBÉRY ÁRMIN.

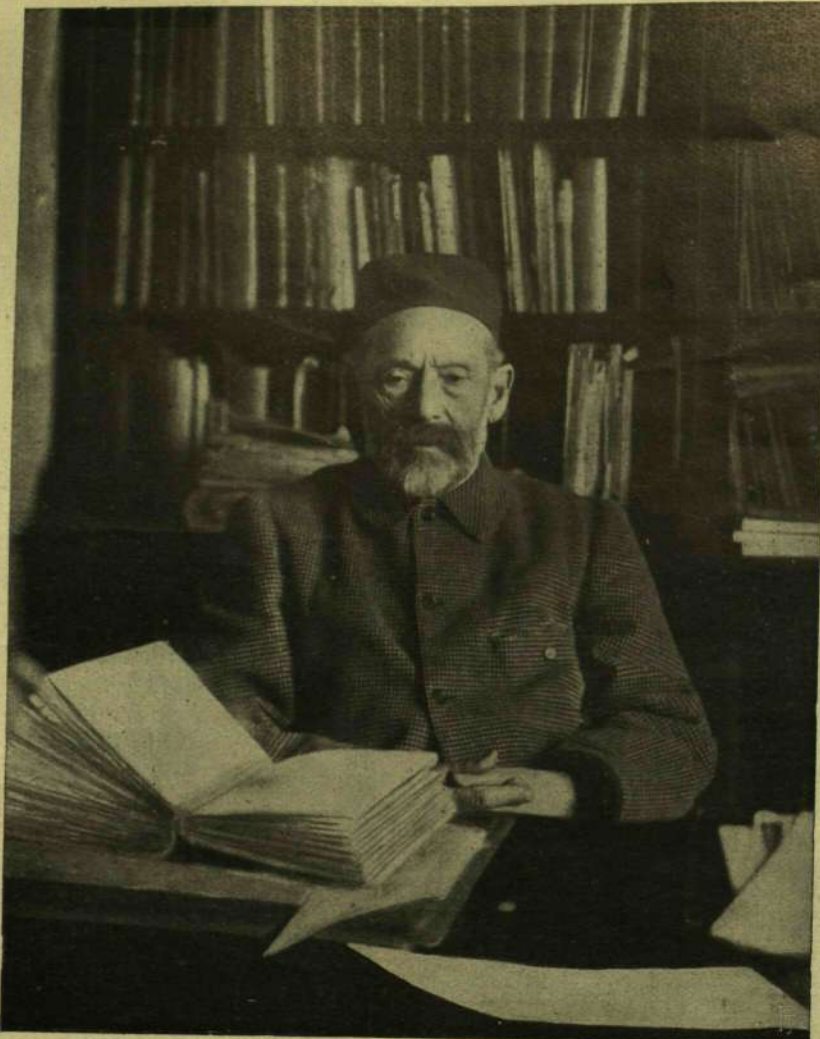
1832—1913.

Hétfőre virradóra a nagy vándorló, az ismeretlen világok egykori vakmerő szerelmese csöndesen és észrevétlenül belépett a legtitokzatosabb országba, a melyről még semmiféle tudós nem hozott ismereteket a kíváncsi emberiségnek és a melynek örök rejtelmét ő se fogja feltárni nekünk: a halál birodalmába. Hétfő hajnalban a nyolczvanegy esztendő Vámbéry Ármin rövid betegeskedés után minden hangos tusakodás nélkül örökre lehunyta szemét, a mely oly temérdek látott, a temérdekben igen sok olyat, a mely a világ minden kutató tudósa között neki mutatja meg magát először. És a tudósnak elég látnia, hogy meghódítsa és az emberi ismeret birtokába vegye azt, a mihez egyszer a szeme hozzáférközött. Neki ehhez nem kell hadsereg, nem kell ágyú, mert a tudomány nem azzal hódít, hogy leigáz, hanem úgy, hogy megismer és megismertet. Így került Vámbéry Ármin az emberiség nagy hősi hódítóinak sorába és neve a világ-hír és az örök dicsőség magasságába.

Legendás az a karrier, a melyet a *dunaszerdahelyi* szegény pócza-kereskedő gyöngye testü, küzdelmes ifjúságú fia az ő bizsgoló lábával megfutott, míg három nemzet ünnepelt tudósa, a föld legnagyobb hatalmasainak minden díszszel tetéztet barátja és minden diploma nélkül egyetemi professzor és egész sereg tudományos testület ékessége lett belőle. De legenda az az élet, az a nagyszerű küzdelem és az a munka is, a mely Vámbéry Ármin útját a két dátum: a homályos, szerény indulás és a legnagyobb dicsőség magasságában elkövetkezett vég között betöltötte. A léleknek, az elmének, az ismeret vágyának, az akarat vakmerőségének és rendíthetlenségének rendkívüli ereje kellett ahhoz, hogy egy életsorsnak ily fantasztikus nagyszerű ívét megépíthesse.

E rendkívüli pályafutás történetének méltó megírása nem lehet egy szerény újságcikk hivatása. Ezt a munkát el fogják végezni rátermett elmék bősége a világ minden művelt nemzete számára. Mert a mi új eredményt a Vámbéry Ármin ritka gazdagságú kutató munkája az odáig *legsötétebb Kelet*, Ázsia, az európai ismeretvágy részére előtte megközelíthetetlen részének földérítésével és tudományos megvilágításával a kulturának adott, az egész világ tudományának megbecsülhetetlen új kincsömege. Azok a nemzetek, a melyeknek történelmi érdekfolyamai beleáramlanak az általa földérített és megvilágított területekbe, legelső sorban a világhatalmi brit birodalom, mérhetetlen gyakorlati hasznát is vették Vámbéry Ármin hallatlan küzdelmek és viszontagságok árán megszerzett új megismerésének. Hálásak is voltak neki érte. Az angol trón koronás birtokosai három nemzedéken át egymástól örökölt és szívesen megtartott barátságukkal öveztek a magyar tudóst: bizonyos kérdésekben tanácsát mindig kikérték és szavát döntőnek fogadták. A nagyra-becsülés és a barátság fejedelmi díszét élvezte a minden igazhívók ura: a török szultán részéről is. A világ legtekintélyesebb lapjában, a londoni *Times*-ben, a melynek holtáig rendes munkatársa volt, a Vámbéry Ármin írását volt az első hely, a hányszor munkájával fölkereste.

Pedig a mi Vámbéry Ármin az egész emberiség kulturhistoriájában nevezetes útjára ösztönözte, hogy méltó utódja legyen *Körösi Csoma Sándornak*, az egy magyar törekvés volt. A maga nyelvészeti meggyőződésének igazolását és igazságát ment megkeresni az ismeretlen távol ezernyi gyilkos veszedelmei közé. Ez a meggyőződése pedig, a melynek mint *«Resid effendi»* vándorolt argumentumokat gyűjteni Ázsia járhatlan, titokzatos és az európai embert lángolóan gyűlölő mélyében:

VÁMBÉRY ÁRMIN DOLGOZÓ-SZOBÁJÁBAN.

a török-magyar nyelvi és faji testvérség tétele volt, a melynek igazáért itthon is szenvedelmes harcot folytatott más meggyőződésű tudós ellenfeleivel.

A tudományos harc még maig sincs eldöntve: de egy ennél nagyobb háború verihara már rettentő döntést hozott azok sorában, a kiket ő testvéreinknek vallott. Vámbéry jól ismerte őket és helyzetüket. Már a háború elején keserű szóval olyan jóslatot mondott, a mely fájdalmas és haragos érzést keltett Konstantinápolyban.

A tudomány történetében korszakos munkáját befejezve: *Vámbéry Ármin* Budapesten élt és dolgozott kedves, meleg családi körben. Felesége, Rusztem fia, a kitűnő jogtudós, menyje és kis unokái rajongó szeretettel, az egész tudományos világ pedig hódoló tisztelettel vették körül.

—nd.

ABDUL HAMIDRŐL*

Irta Vámbéry Ármin.

Abdul Hamid szultán alig lehetett 15 éves, midőn a bebeki-öböl (Bosporus) partján levő villában Fatima szultána testvéreinek francia leczkét adván, vele legelőször érintkezésbe jutottam. A fiatal, vézna, halavány arcú embert, ki a leczke alatt mindig előttem állott, lesve ajkamról a francia szöveget, nem igen figyeltem meg, pedig ez Hamid effendi volt, Fatime hercegnőnek édes testvére. Tudtam, hogy anyja születése után meghalt és hogy a három hölgyei egyikének nevelésébe adatott át. Ezen első érintkezésemben nem igen tudtam a fiatal ember jellemét megállapítani. Csak hosszú évek múlva, midőn Közép-Ázsiából visszajövet Abdul Hamid szultánról hallottam, tudtam meg, hogy ő ugyanaz a fiatal ember, kit Fatima szultána palotájában láttam. Ismeretsémem megújult, igen szívesen látott, sőt éveken át bizalmas barátja is voltam, mely viszony a perai diplomáciai világnak mindenféle találgatásra adott okot. Ezen viszony híre elhatott Európába is. Sokat állítottak róla, a mi nem való és elmondható, hogy ha én előbb, trónraléptekor, érintkezésbe juthattam volna vele, nem egy hibát elkerülhetett volna s nem egy szerencsétlenség, mely országát érte, talán

* E cikket néhány hónap előtt kaptuk Vámbéry-től, azzal a kikötéssel, hogy csak az exszultán, vagy pedig az ő halálával adjuk közre.

elhárítható lett volna. A mint későbbi viszonyunk alakult, még pedig a körülötte levő udvaroncok és jellemtelen hivatalnokok befolyása folytán alakulnia kellett, én úgyiszlán semminemű befolyással nem voltam országására. Pedig kár volt Abdul Hamidért, mert nálánál tehetségesebb, élesebb eszű, energikusabb keleti embert keveset ismertem.

Főhibája elsősorban fogyatékos nevelése volt. A múlt század 50-es évek végén ismerkedtem meg Kemal effendivel, az ő tanárával, kitől hallottam, hogy Hamid herceg nem igen szeret tanulni, mert míg ő öcsése Resad, ki most a trónon van, legalább perzsául és arabul tud, addig Hamid szultán még saját anyanyelvét sem bírta irodalmilag tökéletesen és írásai gyakran helyesírási hibákkal vannak teli. A mit tudott, azt is csak trónralépte után tudta elsajátítani és ez az ő nagy emlékező tehetsége segítségével. A perai követések olyannak ismerték, a kitől óvakodni kell és maga Bismarck herceg Európa első diplomatájának nevezte őt. Pedig a jó szultán Abdul Hamidnak földrajzról, történelemről és egyéb tudományokról fogalma sem volt. Nevelése hiányait rendkívül nyájas modora, előékenysége, különösen európai hölgyek irányában, több mint egy bajból kisegítette. A nyugati világ előtt *grand charmeur* hírében állott. Azonban, a mennyire magam meggyőződhettem róla, az európai világot nem igen szerette, kivéve a magyarokat, kiknek sohasem tudta elfeledni, hogy az utolsó orosz-török háborúban, a plewnai ütközet után, fővárosukat fényesen kiválágtották. Több mint 120,000 forint készpénzt és 30 láda tépést is küldtünk ekkor Konstantinápolyba.

Midőn hosszú távollét után őt felkeresve, régi időről megemlékeztünk, nagy csudálattal egy magyar élelaptop láttam asztalán. Ha jó emlékszem, egy emigráns fordította neki törökre. A magyarok iránt érzett barátságának fényes bizonyosságát adta későbbben, midőn az Akadémia bizottságának engedélyt adott a régi palotai kincstár átkutatására s az abban talált magyar emlékeket, úgy mint nagy mise könyveket, melyeket Szolimán szultán tevéken innen elhordott, kölcsönképen nekem átadta, hogy Budapesten megmutathassam.

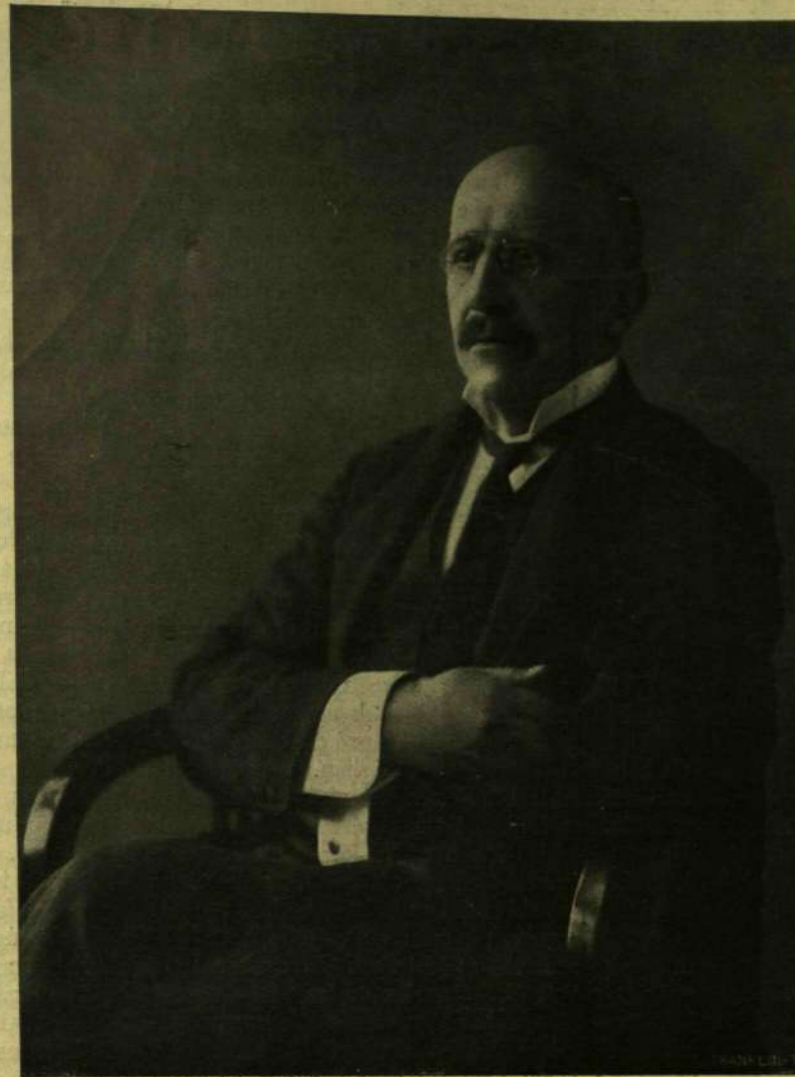
Rendkívüli féltékenysége, ok nélküli aggodalmi sok mindenben meggátolták. Jellemnek ezen főbűnei okozták vesztét is. Abdul Hamid szultán tudvalevőleg rendkívül féltékeny volt, Yildiz palotáját évenként csak egyszer hagyta el és mikor akár velem, akár más kísérelőjével a parkban sétált, mindig elől-hátul 25 katonából álló őrség vigyázott testi épségére. Ezen őrsapatok éjjelenként is körüljárták a palota minden termét és borzasztó csak visszagondolni is ezen szomorú órákra, melyeket késő éjjel az egyik vagy másik palotájában töltöttem, a szultánhoz való hivatást várva. Az őrsapatok lassú nehéz lépéseinek hallatára vérem csaknem megfagyott. A szultán ehhez szokva volt. Senkisé tudta, melyik teremben hál az éjszaka. A rett-gés sohasem hagyta el és miért? A felelet igen egyszerű: trónralépte után nagy bünt követett el maga és nemzete ellen. Midőn az alkotmányt megszüntette, a népek adott szabadságokat visszavette és a régi ázsiai önkényuralmat visszaállítani iparkodott országában. Már pedig a törökök akkor nem voltak a régi törökök. A török nép uralma jobban-jobban művelte magát, európai nyelvekkel s irodalmakkal megbarátkozott, a régi kormányrendszer nem volt többé ráilleszthető. Szabadság után áhítozott, és az ifjú török-párt, mely a nyugati fővárosokban ilye forradalmi iratokkal árasztotta el egész Törökországot, igen sok álmatlan éjet okozott a szultánnak. Az elégedetlenség az országban általános volt. Rendnek, biztonságnak nyoma sem volt feltalálható, nem csoda tehát, hogy a nemzet a szultán szemé-lyében látta a főbűnöst.

KOVÁTS GYULA

A BUDAPESTI EGYETEM EZIDEI REKTORA.

Imént foglalta el ünnepélyesen a budapesti egyetem új rektora Kováts Gyula állását, mely alkalommal az egyetem dísztermében székfoglaló beszédet mondott a jog- és állam-tudományi oktatás rendezéséről előkelő nagy közönség jelenlétében. A beszéd az egyetemi jog- és állam-tudományi oktatás változatos sorsát ecsegette s arra az eredményre jut, hogy a külön állam-tudományi képesítés eltörlésével vissza kell térni az egységes jog- és állam-tudományi képzésre, de úgy, hogy az állam-tudományi képzésnek több tere nyíljon. Az erre irányuló törekvéseket ismertetve az osztrák javaslatot bírálta, melylyel nincs minden tekintetben megelégedve. Különösen hangsúlyozta a közigazgatási jog beható tanításának szükségét. Ilyen tanítás híján a juristák nem fogják a közigazgatási pályán pozíciójukat jól megtartani tudni. A beszéd a hallgatóságára nagy hatással volt. Ebből az alkalomból Kováts Gyula arcképét adjuk s foglaljuk össze életrajzi adatait a következőkben.

Született Pesten 1849-ben. Tanulmányait a pesti egyetemen végezte, hol 1872-ben avatták fel a jogi tudományok doktorává. Igazságügyi szolgálatba lépett s a pesti kir. ítélő táblán gyakornokságon kezdte, honnét a pesti kir. törvényszékhez került 1872-ben aljegyzőnek s utóbb még ugyanazon évben a pesti kir. ítélő táblához fogalmazónak. Itt 1873-ban letette a köz- és váltó-ügyvédi vizsgálatot s az ügyvédi pályára lépett s nem sokára az ügyvédi kamara választmányi tagja lett. 1883-ban a király a budapesti kir. ítélő tábla pót-bírájává nevezte ki. De már 1886-ban kir. táblai rendes bírónak s 1888-ban a budapesti egyetem jog- és állam-tudományi karához az egyházi jog nyilvános rendes professzorává.

KOVÁTS GYULA

Kiss János felvétele.

A magyar tudományos akadémia már 1884-ben levelező tagjai sorába választotta. A mióta egyetemi professzor két ízben volt a jog- és állam-tudományi kar dékánja és elnöke. Immár elérte az egyetemi professzorság legmagasabb fokát, a rektorságot, mely állásban, habár rövid ideig tart, sokat várak tőle, ki igen járatos az egyetemi dolgokban. Különösen tudja azt, hogy az egyetemi önkormányzatot mi illeti meg s erélye is van hozzá. Nevét az iro-

dalomban házasságkötés Magyarországon egyházi és polgári jog szerint című munkájával tette ismertté, melyet 1883-ban adott ki s a melyet külföldi jeles egyházi jogi írók is emlegetnek. Székét az akadémiaiban Szilágyi Márton tanítása az eljegyzésről 1880-ban című értekezésével foglalta el. A párberről írott munkája két kiadást ért, valamint a két utolsó egyházközlöny törvényjavaslat című tanulmánya, mely az izraelita vallás recepciójáról s a vallás szabad gyakorlatáról szól abban az időben, a mikor ezek törvényhozásilag megszavaztattak. Irt még 1905-ben egy érdekes jogi tanulmányt a gyermekek vallásos neveléséről, mely a magyar polgári törvénykönyvet előkészítő bizottság hivatalos közleményei között jelent meg. Főleg katedrájának él. A király 1899-ben a magyar királyi udvari tanácsosi címmel tüntette ki s 1903-ban a magyar nemességet adományozta neki és törvényes utódainak a keveházi előnével. Látni való, hogy az új rektor hosszú időn át járta a lassú emelkedés útját. Helyét mindenkor jól töltötte be. Az egyházi jog művelői és tanítói között első helyen áll. Az egyházi jogot mindig úgy művelte, hogy a magyar jogi fejlődéssel mindig számot vetett. Így törekedett arra hatni, hogy az egyházi jog művelése nálunk újra felvirágozzék, mely nálunk az 1848 előtti időkben tagadhatatlanul elsőrendű volt. Kováts Gyulának az irodalomban már

GRÓF ANDRÁSSY GYULA PROGRAMJA.

DÉSY BESZÉL.

AZ ALKOTMÁNYPÁRT ZÁSzlóBONTÁSA A FERENCZVÁROSBAN.

A MESEMONDÓ.

ELBESZÉLÉS. IRTA SZINI GYULA.

Mialatt szappannal bedörzsölte az arczat, a borbély mélyen felsóhajtott:

— Uram, az emberek nagyon gonoszak...
Fiatalt, törekvő ember ajkáról ez furesén hangzott.

És elmondta, hogy szerette volna az üzletét megnagyobbítani és segédet tartani, a mihez legalább négy száz koronára lett volna szüksége. Egy ügynök megígérte neki, hogy megszerzi a pénzt, de ehelyett behálózta és kicsalt tőle negyven koronát.

— Nézze, uram — szölt hozzám a borbély — látja ezt a vasrudat, a mivel a boltajtó rolóját szoktam lehúzni. Ezzel fogom azt az embert agyonverni.

— És hogy hívják azt az ügynököt? — kérdeztem.

— Wallenstein — felelte a borbélymester és gyűlölettel sziszegte ezt a nevet.

Ez volna az első fejezete egy regénynek, a melyet meg szeretnék írni azzal a türelemmel, a mit az élet apró dolgai kívánnak.

Milyen szép volna azonban igazi költőnek lenni. Az ember kivenne a tárcájából négy száz koronát és átadná a borbélynak, hogy nagybírtsa meg az üzletét, tartson egy segédet és ne üsse agyon a vasruddal Wallenstein, az ügynököt.

Micsoda ezeregyéji ötlet volna ez! A kis réztányéros boltba milyen tündérmesét lehetne varázsolni! És az egész csak négy száz koronába kerülne.

De az élet mostoha és az ember önző. — Másnak még nagyobb baja van — gondoltam magamban és vártam, hogy mi lesz Wallensteinel. Megvallom, kissé aggódtam az életéért.

A borbély mindenről hiven és pontosan tudósított. Wallenstein nemcsak nem fizette vissza neki a negyven koronát, hanem egyre vakmerőbb lett.

A borbélyom szomszédságában van egy kis pékbolt, a mely az egész vidéket ellátja kenyérral. Az üzlet virágzik, a pékné már kissé elvirágzott, de csinos és kacér asszony. Színházba jár és festi magát.

Az a gonosz Wallenstein még ezt a szép asszonyt is körülhálózta családja szavaival, tőle is kicsalt száz koronát, mert a pékné is meg akarja nagybírtani az üzletét, a mihez pár ezer korona kellene.

Ennyi csalafintaság után Wallensteinben érdekes regényhőst kezdtem gyanítani. A borbély leírása szerint magas, karesu, szénfekete bajszu ember volt, a milyenről külvárosi leányok álmodni szoktak, ha a szombat esti mozi után hazatérnek nyugovóra.

Wallenstein néha fényes nappal kétfogatu bérkocsin érkezett a pékbolt elé. Nyilván azért, hogy port hintsen az emberek szemébe. De viszont azt is tudták róla, hogy a sarki kávéházban a fekete kávék egész özönével tartozik és ezért sokan gyanakvó szemmel kísérték a dolgait.

Wallenstein arról volt nevezetes, hogy olykor rengeteg pénze volt, olykor pedig egy rézfityingje sem. Lóverseny-játékos, hamiskártyás volt, mindenféle tilos és gyanús üzletei voltak, egy szóval igazi hazard-jellem volt, a milyent csak a pesti aszfalt tud termelni. És szemtelen, bátor, vakmerő tudott lenni a végletekig.

Egy este, a mikor a pékné már nagyon sürgette a pénzt és feljelentéssel fenyegetőzött, Wallenstein kicsinosítva, megborotválva, illatszertől kellemes külsővel jelent meg a pékbolt előtt.

Automobilról szállt le, színházi jegyeket hozott a kacér péknének és elvitte a városi színház egy páholyába. Autó! színház! páholy! mindez szédületes gondolat volt a külvárosi emberek szemében és Wallenstein hiteltelensége ismét meg volt alapítva. Pedig mindez csak porhintés volt és Wallenstein pénz nélkül jutott az autéhoz épűgy, mint a páholyhoz. A pékné másnap a környék

valamennyi boltosának és vevőjének elmondta, hogy mi történt a színházban. Mert a legnevezetesebb esemény az volt, hogy mikor az ajtónálló színházi szolga a belépőjegyet kérte, Wallenstein csak úgy a foga közül dobta oda: — Szabadjegy! Ujságíró vagyok!

És csoda történt, Wallenstein jegy nélkül is bebocsátották.

Másnap már az egész vidék tudta, hogy Wallenstein — ujságíró!

Azon a környéken kevesen vannak tisztában azzal, hogy mi az ujságíró, de félni mindnyájan félnék tőle. Hiszen a hentes nagyon gyanus szerekkel festi vörösrre a kolbászt és a hurkát. A mészáros a nagy drágaságban édes lóhust csempész a tiszteletreméltó marhahús közé. A fűszeres gipszzel keveri a lisztet és így tovább.

Wallenstein pedig úgy viselkedett velük szemben mint a kinek csak egy tollvonásába kerül, hogy mindez a sok apró csalás egyszerre csak benne legyen az ujságban. Az egyszerű emberek félni kezdtek tőle, mint a tűztől.

Abban az időben láttam először Wallenstein. Úgy öltözködött, a hogy a kurdesibráki színházban ábrázolják az ujságírót. Babos, bő Lavallière-nyakkendőt viselt. A hóna alatt könyv, ujságok, papírosívek voltak. Az emberek alig mertek rá felnézni és csak a háta mögött süttögtak: «szekeszto!»

Nem sokára a borbély elmondta, hogy Wallenstein a környék valamennyi boltosán eret vágott. A sarki kávéstól száz koronát, az órástól ötven koronát, a ezimadiától harmincz koronát csalt ki, de viszont a vendéglősnek háromszáz korona hitelt szerezett. Ekkor már a borbély is hinni és reménykedni kezdett Wallensteinben.

Én azonban nagyon aggódtam az életéért, mert abban az időben a börtörcsájára csak úgy duzzadt papírosipénztől és sejtettem, hogy a bankók nem igaz uton kerültek hozzá.

Figyelmeztettem is az egyszerű embereket, hogy ne nagyon bízzanak benne. De Wallenstein szerencse csillaga napról-napra emelkedett. Fantantikusán megnőtt. Már-már a környék jötevőjének, bőségszárjájának nevezték.

És csakugyan úgy ontotta magából a színes-hímes meséket, hogy szinte megirigyeltem érte. A fűszeres feleségének, a ki évek óta szenvedett közhányásban és nem tudott kimozdulni a házból, megígérte, hogy szinte megirigyeltem érte. A fűszeres feleségének, a ki évek óta szenvedett közhányásban és nem tudott kimozdulni a házból, megígérte, hogy szinte megirigyeltem érte.

A fűszeres feleségének, a ki évek óta szenvedett közhányásban és nem tudott kimozdulni a házból, megígérte, hogy szinte megirigyeltem érte. A fűszeres feleségének, a ki évek óta szenvedett közhányásban és nem tudott kimozdulni a házból, megígérte, hogy szinte megirigyeltem érte.

A fűszeres feleségének, a ki évek óta szenvedett közhányásban és nem tudott kimozdulni a házból, megígérte, hogy szinte megirigyeltem érte. A fűszeres feleségének, a ki évek óta szenvedett közhányásban és nem tudott kimozdulni a házból, megígérte, hogy szinte megirigyeltem érte.

A vendéglősnek azt ígérte Wallenstein, hogy Franciaországból, Bordeauxból fog neki hozatni száz hektó vörös bort, a minek az eladásából meggazdagodhatik.

A borbélynak azt ígérte, hogy olyan szapant fog neki Ausztráliából hozatni, a mivel csak be kell dörzsölnie a vendégek állát és a szakál magától leválik mint a vaj. Soha, soha nem fogja a borbély véresre megvágni egy vendégét sem!

A péknének elmondta, hogy a hollandiai királyné eladja az összes viseltes ruháit. Mind-egyiket csak egyszer hordta a királyné és most poton áron lehet őket megszerezni. Wallenstein meg is mutatta a péknének a királyné kamarájának a levelét, a melyet hozzá írt...

Ejjelenként, mikor a holdvilág mesebeli ezüstvárákká varázsolja a külvárosi bérkaszányákat, kinéztem a néptelen utcára és elgondoltam, hogy körülöttem az emberek milyen ezeregyéji álmokat álmodnak Wallenstein varázsló meséire. És kérdeztem magamban, hogy van-e költő, a ki annyi édes boldogságot tud az emberek szívébe varázsolni, mint ez a kis, együgyű szélhámos?

Néha elfogott a kísértés, hogy a redőrség figyelmét levélben hívjam föl Wallenstein működésére. De aztán azt gondoltam magamban, szabad-e az embereket megfosztani néhány édes álmuktól, néhány színes reménységüktől. És hagytam, hogy Wallenstein tovább is garázdálkodjék.

Nemsokára történt, hogy a mindenesem igazgatót és örömteljes arccal jelentette, hogy Wallenstein kíván velem beszélni.

Igazán dobogott a szívem, mialatt elem vezettek. Féltém tőle vagy talán... respektáltam.

— Nagyságos uram... — kezdte halkán és alázatosan Wallenstein — nővére ő nagysága talán elmondta már jöveletem czélját. (Úgy beszélt, a hogy a regényekben szokás.)

— A nővérem nem szólt nekem semmit — vágtam a szavába.

Selyem alszóknyákról van szó — magyarázta Wallenstein — a melyeket becses nővére megbízásából már meg is rendeltem Párisból. Nagyon olcsón, valóságos gúny-áron szállítom ezeket a selyemszűponokat. De ha uraságodnak elsőrendű finom urruhákra van szüksége, valódi angol és londoni szabóktól hozatok teljes öltönyöket mesés olcsó áron, gavallér-fazonnal, prima-kelméből.

Csak úgy áradt belőle a szó, úgy, hogy föl kellett emelnem a kezemet, mint a váltó-örnek, a ki megállítja a veszedelmes gyorsvonatot.

— Wallenstein úr! — szóltam szigorúan és határozottan — ön nem fogja magát belefészkelni a családomba! A nővéremnek egyáltalán nincs szüksége az ön selyem-zsűponjaira és nekem teljességgel nem kellene az ön londoni ruhái.

— De kérem — vágott szavamba Wallenstein — az ön mindenesem már holnap kap tőlem valódi párisi selyem-zsűpont és mit fog szólni majd az ön nővére, ha ő meg nem kap?

Becsöngettem a cselédeleányt. Zokogva valotta meg, hogy egész megtakarított pénzcskéjét átadta Wallensteinnek selyem zsűponra, de még a nővéremnek is adott titokban kölcsön negyven koronát párisi selyemaljakra.

— Wallenstein! — szóltam tetetett haraggal, de magamban nevetni szerettem volna — azonnal adja vissza a mindenesleánynak a pénzt, mert különben rendőrt hívatok.

Wallenstein megdöbbenve nézett rám, de a mikor akaratom ellenére elmosolyodtam, hirtelen így szólt:

— Hiszen ezt a nagyságos úr nem gondolja komolyan.

— De komolyan gondolom — feleltem — különben pedig nem akarom önt nagyobb bajba keverni. Ezért a legjobb lesz, ha a pénzt szép szerével visszaadja.

Wallenstein vállalt vont, a zsebébe nyúlt, kivette a pénztárcájából a pénzt és átadta nekem.

— Tíz koronát visszafogok diskontó fejében — mondta méltósággal.

— Ennyit csakugyan megérdemel, gondoltam magamban és mosolyogva türtem hallatlan szemtelenségét.

A mikor Wallenstein elment, az én fejem fölé valóságos házi zivatar kerekedett. A mindenesleány fellázadt ellenem, uzsárasnak nevezett és fölmondott. A nővérem sirt és nem akart hozzám egy szót sem szólni.

Harmadnap a borbély a függönyhúzó rudal fejbe verte Wallenstein. A szegény embert mentők és rendőrök szabadították meg a bosszuló, lihegő tömeg karmaiból.

Wallenstein később a kórházból, a hol a sebeit gyógyították, a börtönbe került. A borbélynak is le kellett ülnie a büntetése két hónapját.

Az élet nem szereti a szép mesék jó végét és nem szereti a Wallensteinokat, a nagy mesemondókat sem.

CERTALDO, BOCCACCIO HALÁLOZÁSI HELYE.

BOCCACCIO.

Azt mondják, hogy Boccaccio Párisban született; mindenesetre párisi nő volt az anyja. Toscana és Páris ölekezett, hogy létrehozzák ezt a szellemet és De Sanctis a XIV. század Voltairejének nevezi őt. De Voltaire sovány volt és szarkasztikus, Boccaccio kővér és kedélyes. Tetszett neki az a szép, tarka élet, a mit maga körül látott, pompásan tudott mulatni mindenben. Minden rosszakarat nélkül nevetett az úgynevezett tiszteletreméltó dolgokon: egyszerűen mulatott rajta, hogy azok mennyire nem tiszteletre méltók. Mindenki tudta ezt már és mindenki örült, hogy valaki végre kimondta: akkor is megismétlődött az Andersen meztelen királyának története.

Boccaccio egyszerűen és őszintén kacagott és csevegett, mint egy kedves anekdotázó; távol volt tőle minden pőz és keresettség. Nagyon élvezte az élet kincseit: szép ember volt és rokonszenves és úgy látszik, elég pénze is volt az apjától, a ki kereskedő volt és Franciaországban utazott mint szent Ferencz apja. Kitérő társalgó is lehetett, a hölgyek rajongtak érte, boldog és szenvedélyes viszonya volt egy gyönyörű asszonnyal, a ki egy grófnak volt a lánya a törvény előtt, és egy királyé az Isten előtt. Őszintén és bátran szerette az életet és egy kicsit megvetette és kinevette azokat, a kik ugyanazt csak bújva és tolvajok módjára merik szeretni. Nagy mulatsága telt abban, ha felfedezhette, hogy azok, kik folyton a túlvilág felé forgatják szemüket, titkon szintén ennek a siralomvölgynek a réjtjeire lopakodnak mézért.

Szerette és gyűjtötte a szép romantikus szerelmi történeteket, a vidám, sikamlós, csúfolódó anekdotákat: nagyszerűen tudta őket újra elmesélni. Minden históriát meg tudott

BOCCACCIO HÁZA CERTALDOBAN.

BOCCACCIO.

AQUINÓI MÁRIA (Fiametta).

Ennek a jó, őszinte és nemes embernek még életében erkölctelen híre kerekedett. Ezt ő maga is tudta. Mikor egyszer abba a városba érkezett, a hol Petrarca leánya volt férjnél, az asszony, bár férje éppen nem volt otthon, meghitta Boccacciot, hogy szálljon az ő házukba. A kedves öreg kimentette magát: egy ilyen rossz hírű ember nem szállhat meg egy magános nőnél, a kit tisztel. Még hirbe hozhatná!

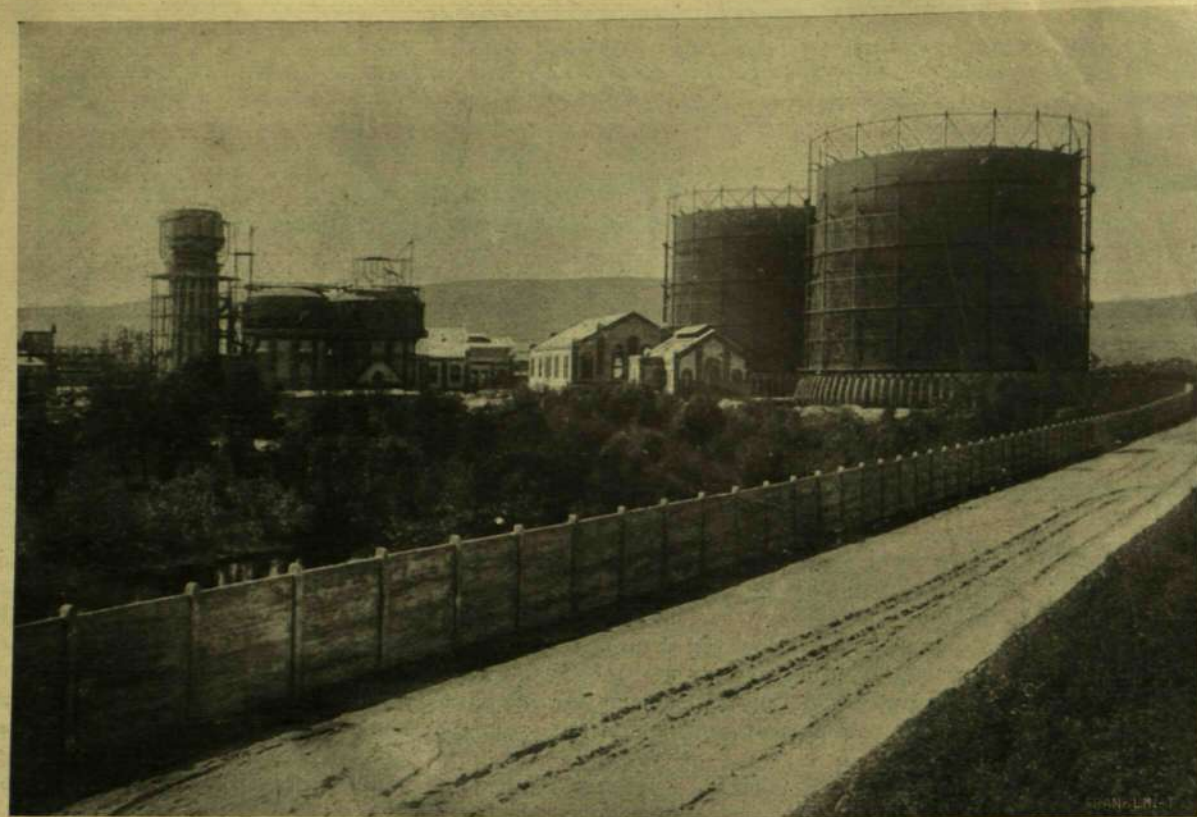
A derék, naiv emberre nyomasztólag hatott erkölctelen híre. Úgy látszik, lelkiismeretét is nyugtalanította. Később már nem akarta úri-nőknél odaadni olvasni a Decameront. Egy barátját óva intette attól, hogy a feleségének adja. Petrarcanak is panaszkodott, a ki levelében próbálta megnyugtani lelkiismeretét.

Mikor Petrarca meghalt, egy végrendeletemben egy bundát hagyott Boccaccionak, hogy a hosszú téli estéken meg ne fázzon. Az öreg erkölctelen, atyai fészkében, Certaldóban töltötte utolsó napjait, és hosszú magányos sétákat tett a meredek dombok közt, a Petrarca bundájában. A halálra gondolt és a bűnbánatra, megbékült a papokkal és elfelejtette a szép Máriát az égi Máriáért.

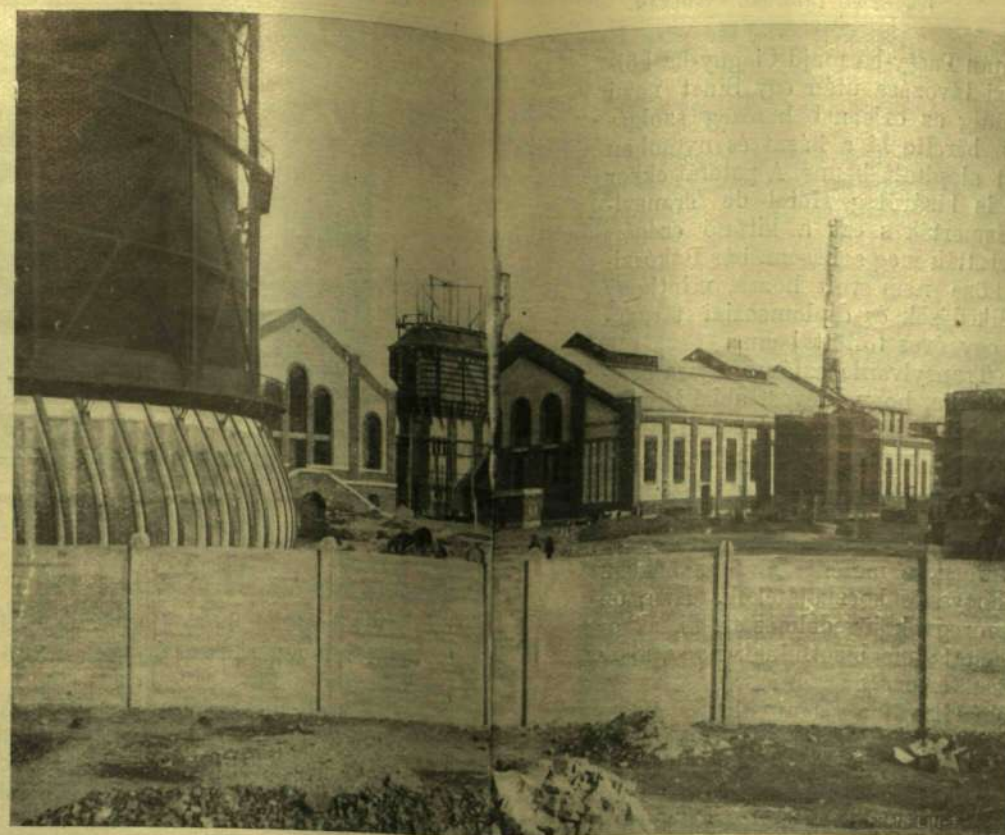
Könyvét sokáig üldözték a papok, de nem a sikamlósságai miatt: hisz csináltak egy olyan kiadást a miben minden sikamlósság meg volt, de papok helyett polgárok szerepeltek benne és ezt szabad volt olvasni. Később azonban a sikamlósságaira is rájárt a rád. Egész komolyan vádolták Itália erkölcsi megromlásával, és még én is úgy tanultam róla a történelemben, mint léha és erkölctelen íróról. De az olvasók kézről-kézre adták és az öreg újra mosolygott, tovább mosolygott a századokon át. A nagy gyerekek mulattak meséin és tovább meséltek egymásnak mindenféle nyelveken, versben és prózában, százszor és ezerszer. Mennyi viszontagságot állt ki Grizeldisz az irodalomban is! De Grizeldisz jó volt és türelmes és az öreg Boccaccio nem volt féltékeny a babéira.

És ma halás neki az egész világ.

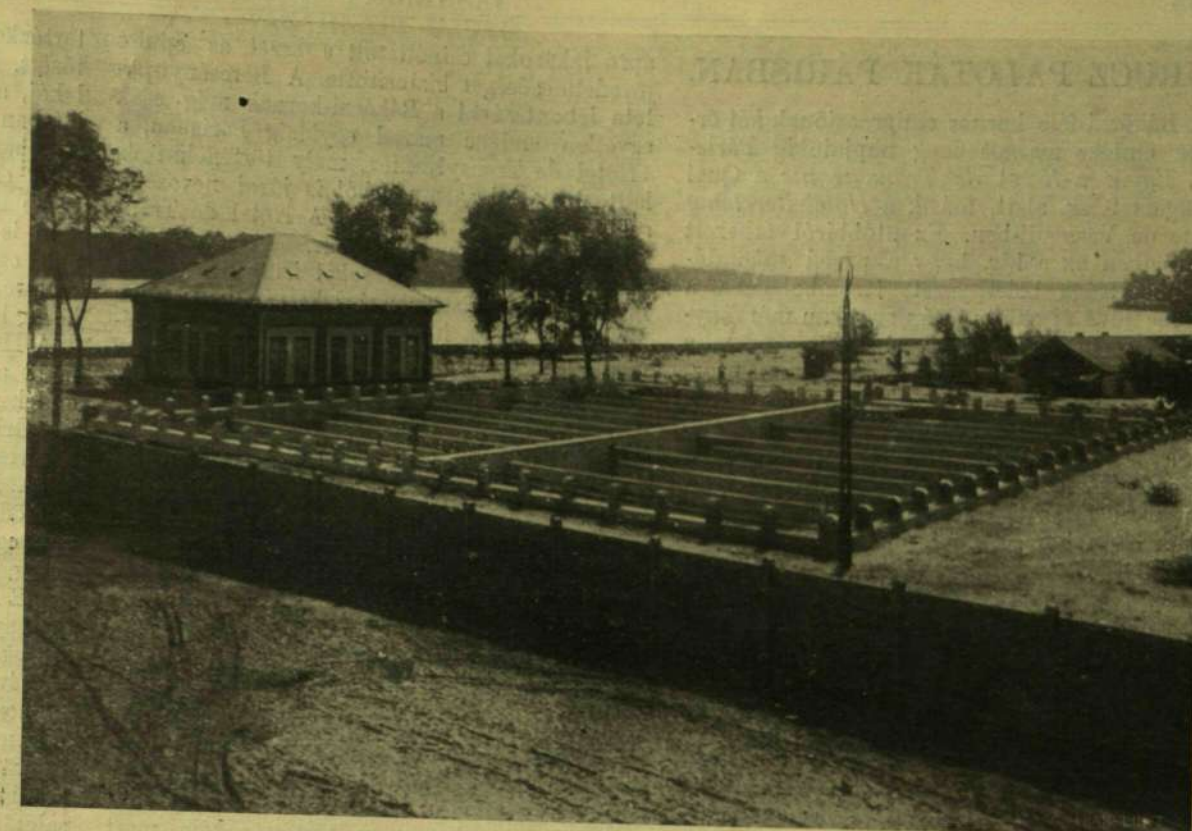
Babits Mihály.

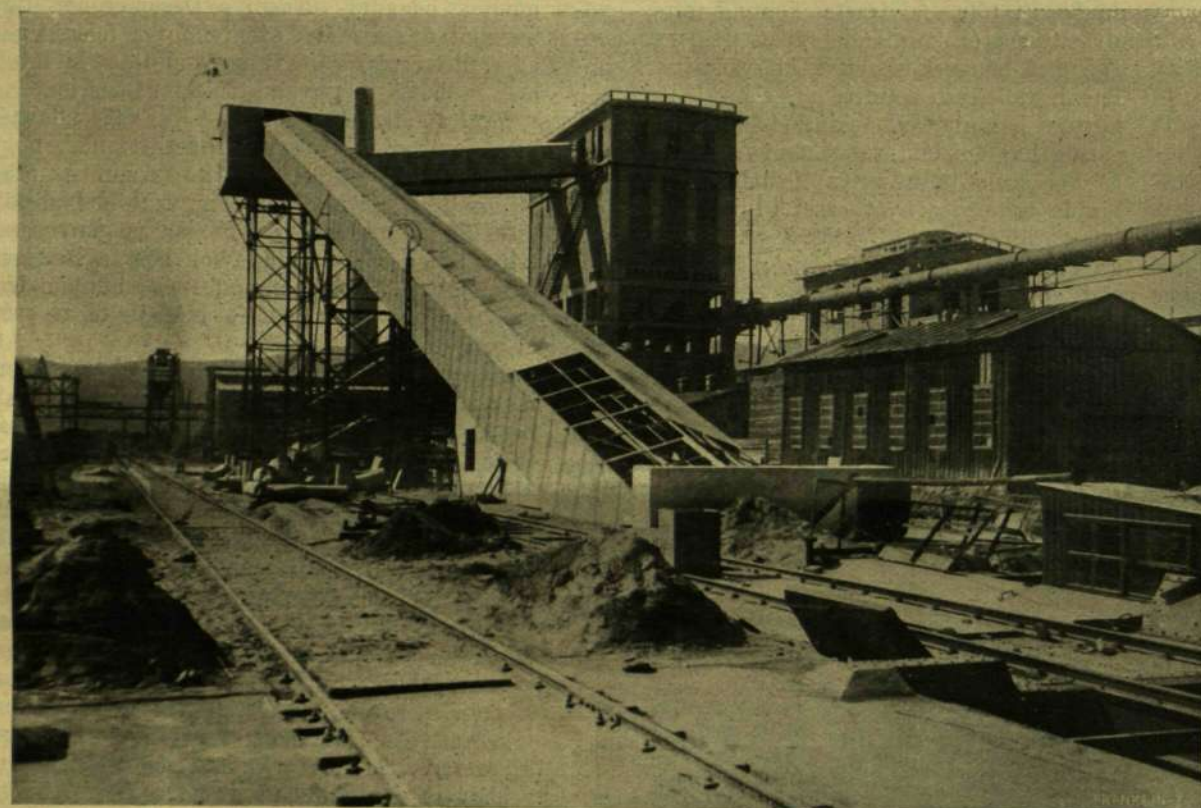
A NAGY GÁZTARTÓK, AZ ÉPÜLŐ VÍZTORONY ÉS KÁTRÁNYMEDENCZÉK.

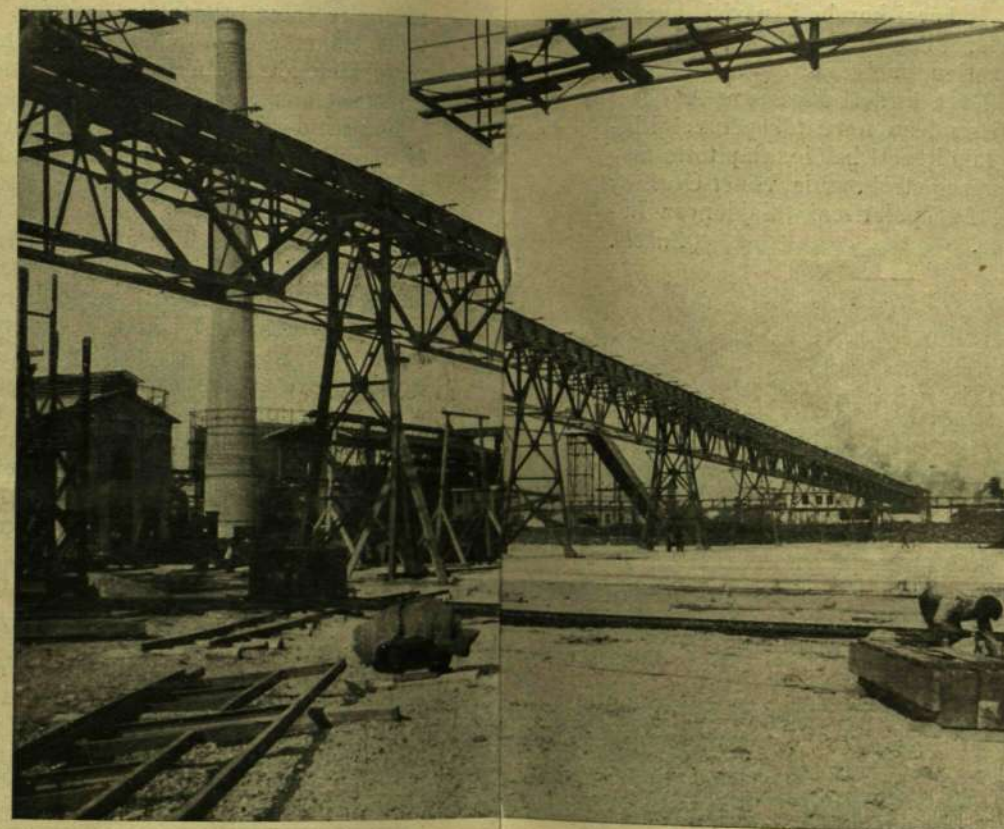
A GÁZTISZTÍTÓ KÁTRÁNYTARTÓK.

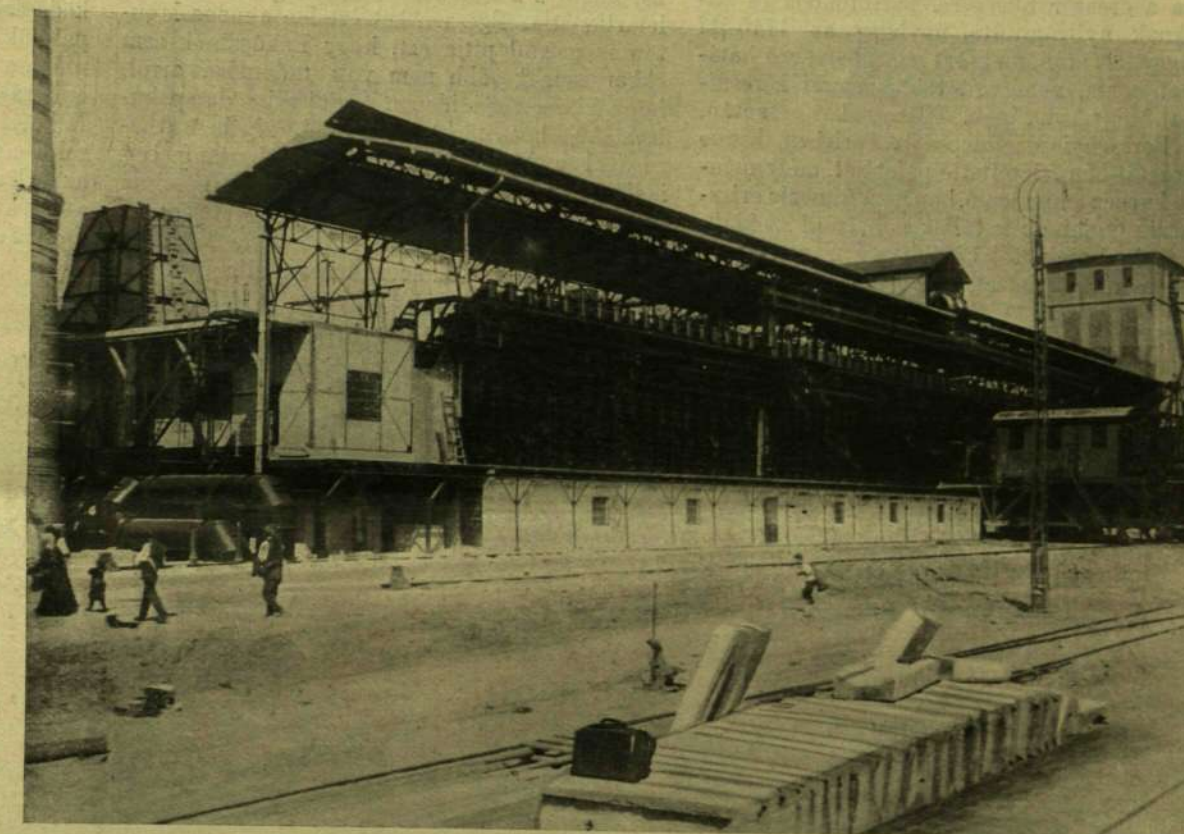
VÍZMŰTELEP A DUNAPARTON.

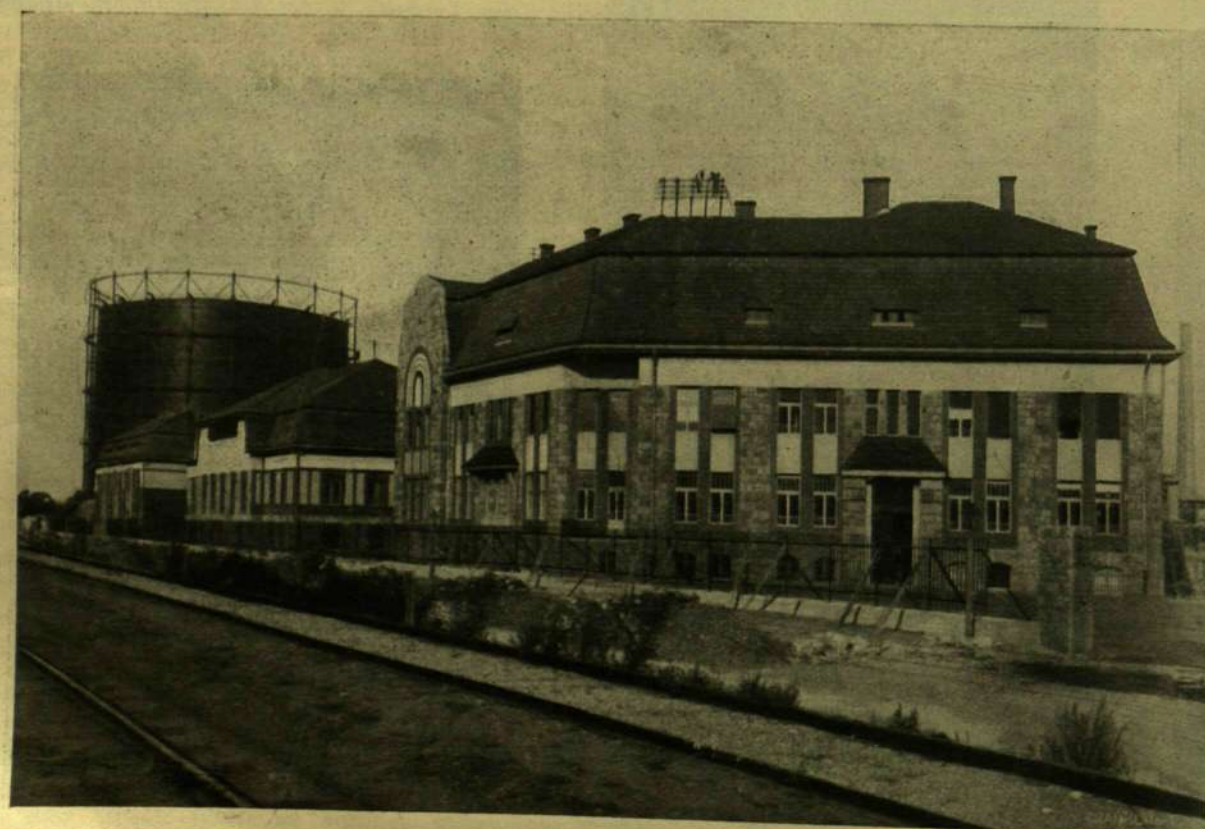
A SZÉNTORONY ÉS SZÉNSZÁLLÍTÓ BERENDEZÉS.

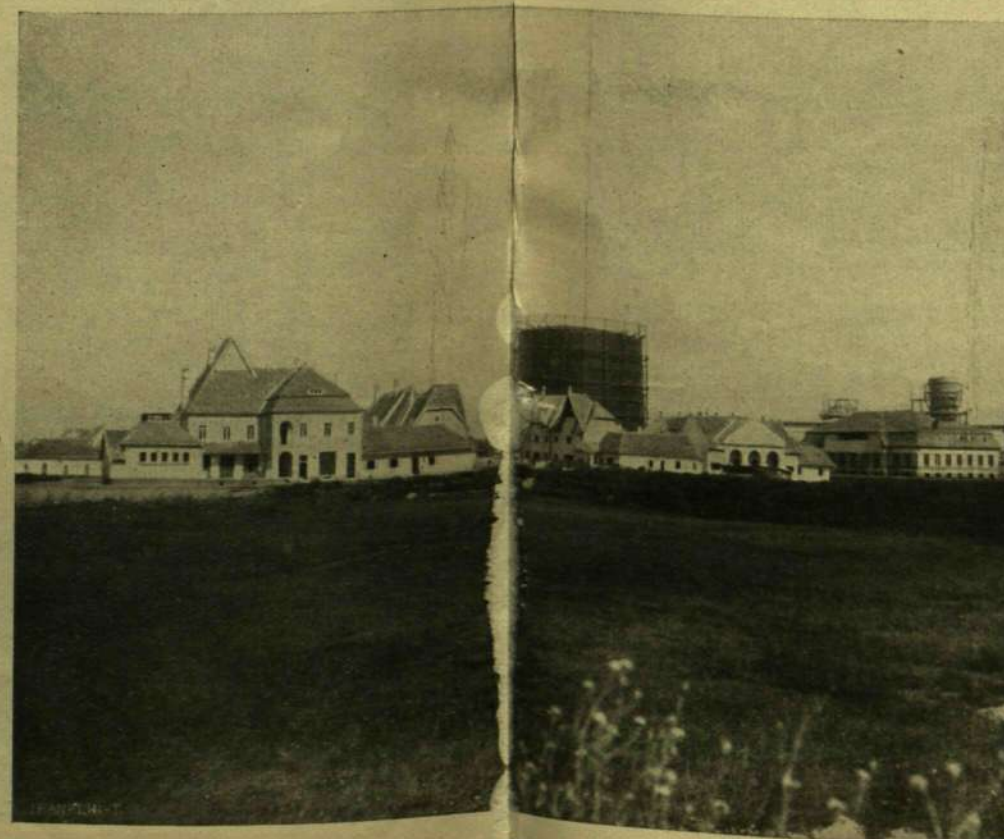
SZÉNDEZÉS.

A GÁZFEJLESZTŐ KEMENCZÉK.

IGAZGATÓSÁGI ÉPÜLET.

A FŐVÁROSI ÚJ GÁZBEREZÉSE. — Jelfy Gyula felvételei.

TISZTVISELŐ LAKÓHÁZAK.

KURUCZ PALOTÁK PÁRISBAN.

A Rákóczi-féle kurucz emigrációnak két érdekes emléke maradt meg napjainkig Párisban. Egyik a *Hotel de Transylvanie* a Quai Malagais 9. sz. alatt, másik a *Hotel Berchény* a rue de Verneuil-ben. Ez utóbbról érkezett nemrégiben az a hír, hogy a párisi műemlékek bizottsága beleegyezett lerombolásába, a helyébe jövő új palota falán azonban márványtábla fogja hirdetni, hogy itt állott egykor a *Bercsényi* Ignác László francia marsall háza, melyet magyar tulajdonosa a tizenkilencedik század első felében építtetett. Bercsényi Lászlóról a kurucz története a következőket tudja. Eperjesen született, részt vett a Rákóczi hadjárataiban és az egész küzdelem alatt az osztrákok ellen harczolt. A szatmári béketárgyalások alatt Rákóczival, Bercsényivel és a többi kurucz vezérekkel elhagyta az országot s pár havi bolyongás után Párisban telepedett le, miután felajánlotta szolgálatait XV. Lajosnak, a ki a harczterén szerzett és a francia lovasság szervezése körül kifejtett érdemeiért a marsall-i méltósággal jutalmazta. Bercsényi László Franciaországban való letelepedése után nem is gondolt többé arra, hogy hazájába visszatérjen. Birtokait az osztrák kormány elkoboztatta, őt és társai közül mindazokat, kik Rákóczival és Thökölyvel együtt nem tértek vissza a császár hűségére, pártütőknek és lázadónak nyilvánította, úgyhogy az 1715-iki országgyűlés után, mely ezt a megbélyegző határozatot hozta, nem volt többé semmi keresnivalója Magyarországon. Nem sokkal azután, hogy Bercsényi megtelepedett Párisban, a rue de Verneuil-ben felépíttette palotáját, mely nemcsak a kurucz emigráció, hanem a francia arisztokracia tagjainak is találkozóhelyéül szolgált. A Bercsényi-családtól később egy francia polgár vette meg a házat, ki a pompás termekből

apró lakásokat csináltatott s ezzel az épület jövedelmezőségét biztosította. A Bercsényi-palota lebontásával a Rákóczi-kornak még csak egyetlen emléke marad egyideig Párisban, a «Hotel de Transylvanie», mely történelmi és kulturhistóriai szempontból is jóval nevezetesebb azonban az előbbinél. A Hotel de Transylvanie ma is meg van Párisban s utoljára 1906-ban meglehetősen sokat írtak a francia hirlapok róla. Erről az érdekes épületről Leo Mouton francia historikusnak a czikkei tájékoztathatnak. Mouton nagy fáradsággal felkutatta a ház keletkezésére vonatkozó okmányokat s ezeknek az adataiból megállapította, hogy II. Rákóczi Ferencz Franciaországba való költözése után, 1714-ben építtette, illetőleg bérelte ezt a palotát, melyet erdélyi fejedelemsége révén a francziák ma is Hotel de Transylvanie néven emlegetnek. Mikor Rákóczi először megjelent Párisban, a luxemburgi herczeg palotájában szállt meg, magyar és külföldi kíséretét pedig a rue Jacob-ban levő Hotel Peronban szállásoltatta el. Ez a ház csakhamar aztán hírhedt játékbarranggá vált, még pedig olyan módon, hogy a Rákóczi hűtlen gyónatója, Brenner abbe néhány külföldi kalandorral szövetkezve, játékklubot alapított benne, melyet Páris mindenrendű fiatalága sűrűn látogatott. A vállalat azonban nem tartott sokáig, mert Bizoton rendőrfőnök sétúgrasztotta a játékbarrangot s a főembereit, két idegen kalandort letartóztatta. Egészen kétségtelen s maga Mouton is megállapítja ezt, hogy Rákóczinak sem ekkor, sem később nem volt tudomása arról, hogy kíséretének idegen tagjai micsoda spekulációkba bocsátkoztak. A rendőrség beavatkozásával a Hotel Peron-beli játékbarrang egy ideig szünetelt, de nemsokára, most már az orleansi herczeg protekciójával, ismét berendezkedett, — ezuttal éppen a Hotel de Transylvanie-ben, mikor Rákóczi onnan alig egy évi

tartózkodás után Passy-ba majd Clagny-ba költözött. Rákóczi távozása után egy Sinet nevű lakáj, a ki addig az orleansi herczeg szolgálatában állott, bérelte ki a házat és nyomban játékbarrangot alapított benne. A palotát ekkor is s ezután is kizárólag Hotel de Transylvanie néven ismerték s ezt a kitűnő czéger nem is változtatták meg sohasem, bár Rákóczinak egyébké köze nem volt hozzá, minthogy vallásos elmékedések és diplomaciai tárgyalások között egy évet töltött benne.

A Hotel de Transylvanie aztán annyira belemert a köztudatba, hogy Prévost abbe is megemlékezik róla világhírű Manon Lescaut-jában. De Grioux lovag a regény egyik helyén erről a híres épületről a következőket beszéli:

«A Hotel de Transylvanie volt kiskorom működése főszínhelyeül, a hol fáraó-bank volt egy teremben, a mellette levő szobákban pedig más kártya és kockajátékok. Ez a telep R... herczegnek jövedelmezett, ki akkor Chagnyban lakott; megbízottainak nagy része társaságunkhoz tartozott.»

Prévost abben kívül a tizenkilenc és tizenkilencedik századbeli memoár-írók is többször megemlékeznek a Hotel de Transylvanie-ról, de azt már maga Leo Mouton czáfolja meg, mintha Rákóczinak azonkívül, hogy ebben a palotában lakott s hazája felszabadításának álmait szötte benne, bármi köze, vagy még csak tudomása is lett volna a játékbarrang működéséről. A Rákóczi-korabeli párisi kurucz paloták közül azonban a Hotel de Transylvanie ma az egyetlen, mely az egykori kurucz emigráció emlékét hirdeti Párisban. A házat Rákóczi Boistissandean nevű tőkepenzestől bérelte s mikor kiköltözött belőle, alapította meg az orleansi herczeg strohmanja, Sinet Geoffroy a játékbarrangot. Az épület mai tulajdonosa Lulig párisi orvos.

Zuboly.

A KREMPER-MALOM Ó-BUDÁN. — Pörge Gergely rajza.

MENTŐERNYŐ A LEVEGŐ UTASAINAK.

Évezredek kellettek, a míg a tenger utasai számára feltalálták a mentőövet, a mely ma már százával minden személyszállító óceánhajón. A levegő utasai számára való mentő készülék feltalálásához csak pár esztendő kellett. Ezen a téren a feltaláló zseni csak szűk határok közt mozoghat: ha egy léghajó, vagy aeroplán fenn a magasban szerencsétlenül jár, utasaival együtt a földre zuhan. Azt kell tehát megakadályozni, hogy a zuhanás ne az utas életébe, vagy testi épségébe kerüljön. Erre más eszköz nincsen, mint az ernyő, a mely méréskli az esés gyorsaságát, úgy, hogy a szerencsétlenül járt ember lassan ereszkedik a földre.

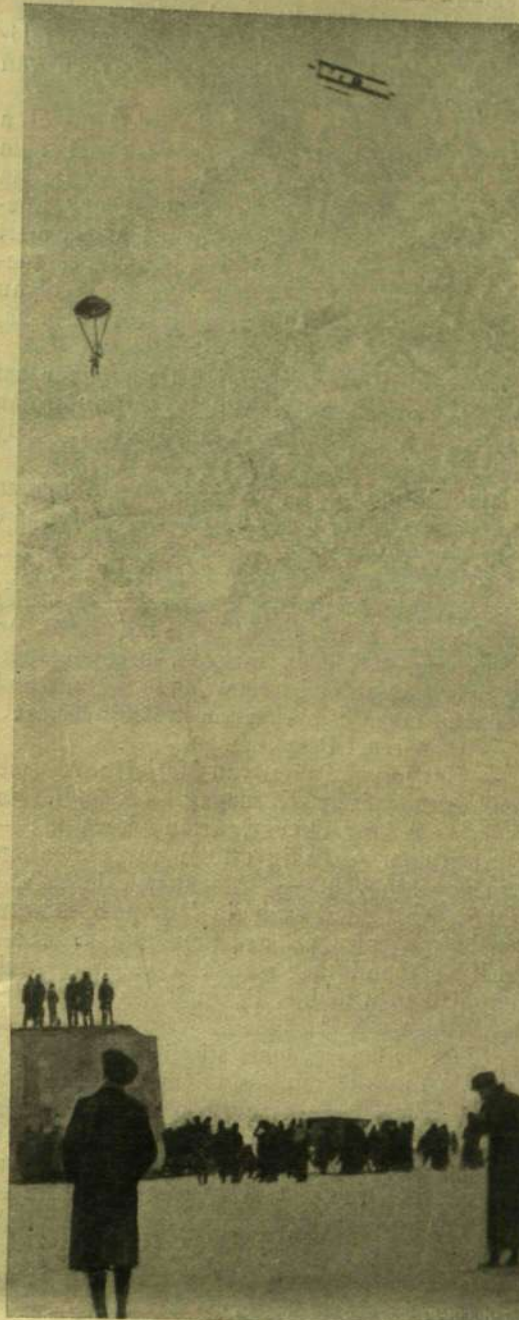
Minthogy alig mulik el nap aeroplán-katasztrófa nélkül, a mentőernyőt valóban a szükség hozta létre. A feladat csupán az volt, hogy ez a mentőernyő automaticze működje, azaz rendes körülmények közt az utast ne akadályozza szabad mozgásában és kezelése a veszély pillanatában, a mely mindig váratlanul jön, gondot ne okozon. A feltaláló, A. Leo Stevens, az amerikai New-York állam polgára, elég szellemesen oldotta meg a feladatot. Készülékével két vakmerő ember nap-nap után produkálja magát, leugorva magas hidakról, repülő aeroplánokról, felhőkarczólok tetejéről, ballonokból. Eddig még mindig baj nélkül kerültek le a földre.

Mint képeink mutatják, a mentőernyő összehajtogatott állapotban az ember vállához van erősítve, mint a katona hátán a borjú. Ha japán-selyemből készítik, az egésznek súlya nem több 4 1/2 fontnál, a hozzá tartozó szíjjakkal és kötelekkel együtt. Szétterülve az ernyő 16 láb átmérőjű és kötelei másfél tonnát elbírnak. Az ernyő csupán esés közben nyílik szét és csakhamar megdagad, az esés tehát az első másodpercekben rendkívül gyors, csak aztán lesz egyre lassabb. Ez a készüléknek egyetlen hibája: ha ugyanis az esés kisebb magasságból történik, egy külön kötelet kell megrántani, hogy az ernyő hamarabb szétterüljön, mert különben az utas halálra zúzza magát, mielőtt a készülék automaticze működni kezdene.

Harry B. Brown pilóta, a kinek aeroplánjáról a mentőernyővel több leugrás történt, ezeket mondja a pillanatról, a mikor gépe hirtelen 75 kilogramm teherrel megszabadult:

«Mintegy 1500 méter magasban jártunk, a mikor intettem utasomnak, F. R. Law-nak, hogy készüljön a leugrásra. Ez nem habozott és az adott jelre eltűnt alattam a mélységben. Nem is láttam őt többé csak nyolcz perc múlva, a mikor magam is leereszkedtem az indulás helyére. F. R. Law az ugrás után 2 1/4 perc múlva ért földet. Az aeroplán azonban, miután 75 kilóval könnyebb lett, nagyot szökkenett fölfelé, mintha kötelektől szabadult volna meg. Alig birtam rendes egyensúlyába visszahozni.»

Hogy az ilyen mentőernyő mégsem nyújt

UGRÁS REPÜLŐGÉPRŐL, MENTŐERNYŐVEL.

LAPHAM AZ UGRÁS PILLANATÁBAN.

ZUHANÁS KÖZBEN.

feltétlen biztonságot, ezt egy hajmeresztő eset bizonyítja. Arthur Lapham ez évi május 30-án produkálni akarta magát a Aeronautical Society által rendezett ünnepélyen és egy Wright-biplánra ült, a melyet H. B. Brown kormányzott, 1500 méter magassból szándékozott a Stevens-féle ernyővel leugrani. Úgy látszik tévedett a magasság felbecsülésében, a nézők szerint az ugrás alig 100 méter magassból történt. Az ernyő nem nyílt szét: nem kapott elég levegőt. Laphamnak azonban szerencséje volt, egy iszapos pocolyába esett a Prince Bay közelében és nyakig elmerült. Egy óráig tartott, a míg kiásták.

Ez a felfedezés alig kiszámítható jelentőségű az aviatikában. Rendkívüli horderejű dolog már az is, hogy sok emberéletet sikerül általa megmenteni. De nem ez az egyedüli és fő fontossága. Láttuk, hogy az aviatikusokat eddig sem riasztotta vissza és kísérleteiktől az életveszély, melyben forogtak. Ez a mentőernyő azért is áldásos, mert a biztonság gondolatát adja az aviatikusnak. Eddig minden figyelme oda volt fordítva, hogy le ne zuhanjon. Praktikus célokra, p. o. hadi megfigyelésekre ezért volt eddig a repülőgépek kevésbé felhasználható. A mentő ernyő birtokában az aviatikus egész biztonságban érzi magát a gépen.

I. DÍJNYERTES, HAJTÓTTA OROSZ MIKLÓS.

II. DÍJNYERTES, HAJTÓTTA BARI GYULA.

A SZOLNOK-POZSONYI TÁVHAJTÁS GYŐZTESEL — Mindszenty pozsonyi felvételei.

A MI URUNK.

Regény.

(Folytatás.)

Irtá GRAZIA DELEDDA.

— Nem szégyeled magad? Olyan fiatal lánykának, mint a milyen te vagy, nem szabadna ilyen arcátlanok lennie. Takarodj innen!

A lány ajkára tette egyik újját és mosolyogva súgta:

— Te semmit sem értesz meg!

Ekkor ő kinyújtotta a karját, álmában, és magához vonta a lányt, a ki hajlékony volt, üde és mosolygó a szerelemtől.

És ettől az éjszakától kezdve minden este megjelent előtte Sebastiana képe, fönt, az erdők, hegyek és az éjszaka esődjében. És a férfi átélt, de szomorúan, mert — a mint mondta — ezer és ezer akadály torlódik közöttük.

De ha nappal visszagondolt éjszakai álmaira, mindig dühbe gurult. Közte és Sebastiana között, még ha a lány igazán olyan gyöngéd is tudott volna hozzá lenni, mint a milyen az álomban volt, tényleg valami legyőzhetetlen akadály terpeszkedett: és ez a férfi akarata volt. Aldo Bruno nem akart belésszerűtlen Sebastiana; és ő maga is tudatára ébredt annak, hogy a tavasz volt az, a ki fölforgatta a véré, mint a hogy a sziklát és a fatörzseket is fölmelegítette.

A tölgyek kezdtek hullajtani régi leveleiket és az újak már rügyeztek: az egész erdő valami könnyű és finom sárgás színt öltött magára, mintha a már erősebb tűző napfény aranyozta volna be.

Perro egy napon valami levelet adott át a munkafelügyelőnek, hogy azt elolvassa és ebben a levélben Predu Maria Dejana munkát kér és arra hivatkozik, hogy Aldo Bruno Papi ír a legjobb információt adhatja róla.

Aldo Bruno tiltakozott:

— Én nem ösmerem ezt az embert! Együtt utaztam vele és ő elmesélt nekem valami hosszadalmas históriát és arra kért, hogy szerezek neki egy állást. Ha én még emlékszik, hát én beszéltem is önnel róla, de a mi az információi ille, azt nem is merek adni... Tudom egész bizonyosan, hogy már fegyházban is ült...

— Rendben van! — kiáltotta az öreg. — Csöcselék van itt ő nélkül is elég!

De hogy lelkiismeretfurdalásai ne lehessenek, Aldo Bruno még hozzáfűzött néhány adatot és megjegyzést.

— Ez a Dejana földije a signora Elenának...

Ez a dolog azonban hidegen hagyta a vállalkozót. Annyi földije volt már a «signora Elená»-nak, a ki mind ő hozzá ajánlottak!

De azért, mielőtt vissza indult volna, még egyszer szóba hozta:

— Ugye ez a Dejana, a mint te nekem mondtad, ott lakik a Moro-nál? És még mindig rendőri felügyelet alatt áll?

— Nem, már ezen is túl kell, hogy legyen. Nem áll már rendőri felügyelet alatt, más-
különbben nem is hagyhatta volna el a szülőfaluját.

— Hát akkor vedd te a magad felügyelete alá! Üzend meg neki, hogy beállhat ide.

Bár ez az egész dolog keresztelte a számításait, Aldo Bruno mégis irt Predu Maria Dejanának, azt írván, hogy végre jó hírt közölhet vele: «Perro úr, azok után a jó információk után, a melyeket én magáról adtam, hajlandó munkát adni magának: jöjjön hát azonnal.»

III.

Másnap reggel már ott volt Predu Maria Dejana.

Nem sántított többé, de erősen lefogyott és sovány volt, a szeme pedig még fényesebbnek és ragyogóbbnak tetszett a munkafelügyelő előtt. Olyan volt a szeme, mint a betegé...

— Szinte titokban szöktem meg — mesélte. — Az az ördögszerűtlen nem akarta, hogy itt munkába álljak! A mikor megtudta, hogy ide fogok feljönni, nekem esett és elhalmozott szidásokkal: olyan volt, mintha elevenen szőrtől-bőrtől föl akarna falni! Többé rám se fog nézni, azt mondta utoljára.

Csóválta a fejét és látszott rajta, hogy azért

mégis csak bántja a dolog, hogy a barátja és vendéglátója kedve ellen eszelekedett.

— Eh, értem! — mondta Aldo Bruno fölényesen. — Ő nem a legjobb viszonyban van Perroval.

— De nem ezért, az ördögbe is! Ő fűtül a nagyanyjának butaságaira. Ő csak azt nem akarta, hogy én «faháncsoló» legyek. De ha nem dolgozom, hát mit csináljak akkor? Kössem föl magamat? Kőműves nem lehetek, mert nem értem a mesterséget, és vargának se mehetek el, mert ahhoz se konyitok. Nem olyan könnyű dolog az, adni a nagy urat. Ha-ha, igaz-e vagy sem?

Nevetett, széles, teli szájjal. De a mikor azt mondta «kössem föl magamat», olyan furcsán nézett föl annak a fának az ágaira, a mely alatt ültek.

Aldo Bruno most tréfás, könnyed hangon szólalt meg, mosolygott és eltompította a hangját:

— És... az a bizonyos házasság?...

— Semmi se lesz már abból! Az a nő még csak látni se akar engem. Ő maga is egész úri asszonyság lett. Oda megyek, bekopogtatok: gyönyörűséges fiatal teremtes jön ki, a másik szolgáló, maga ösmeri, a maestra Saju lánya...

— Ösmerem! Ösmerem!

— Hát jó. — Itthon van Marielén? — meg-
gyek és megnézem. Ki maga? — A földije vagyok. — A lány elmegy, aztán visszajön: — Nincs itthon. — Pedig otthon volt, Isten engem úgy segít. — Elmentem oda másodszor is. Az a fiatal szolgáló lány már nevetve fogadott, a mire én azt mondtam neki: — Eredj és mond meg annak a «signora»-nak, hogy itt van a földije, Predu Maria Dejana. —

De a lány már ki lehetett tanítva, hogy ne engedjen be engem, mert rögtön felelt: — A társnóm nincs itthon. Sajnálom, de nincs itthon. — Erre aztán előtört a méreg. Igazam volt-e, vagy sem? — Várj csak, mondtam magamban, majd megfoglak én téged mindjárt. Elmentem és meglestem, hogy Sebastiana elmenjen hazulról, ekkor újra kopogtattam. Az ablakban megjelent egy fej, de senki sem nyitott kaput. Most aztán azt mondtam magamban: vigyen el az ördög valahányan vagytok; talán épen így van jobban! De mert nem tudtam megszabadulni attól a gondolatától, hogy közelednem kell Marielénához, hát még egyszer megpróbáltam, hogy láthassam és irtam neki. Semmi választ sem kaptam. Még csak nem is felelt. Meg akartam hát lesni, a míg el-
megy hazulról, de azt mondták nekem, hogy sohasem hagyja el a házat. Most már nem akarok semmit se tudni róla, beszélni se akarok vele, most már csak békésen és becsületesen akarok élni, megkeresvén a magam kenyerét, a mit nyugodtan megehetek. A minek meg kell történnie, hát történjék meg! Hiába való dolog ez ellen harcolni, a magunk sorsa nincs a saját kezünkbe létéve!

A kezére nézett, mintha meg akart volna győződni arról, hogy igazán üres-e a tenyere.

Aldo Bruno, hogy elszórákoztassa egy kissé, elvezette a raktárba, hogy lássa el magát a napi szükségletével.

Predu Maria Dejana veti magának egy fekete kenyeret, kevéske sajtot és heringet, aztán pálinka íránt érdeklődött. Hogyne, van pálinka, de a munkások csak keveset kaphatnak belőle naponta.

Be kellett érnie ezzel a kevéssel, de a mikor észrevette, hogy ezt a pár korty pálinkát a háromszoros áron írják föl a számlájára, bár alaposan ösmerte a kántinoknál szokásos csatlásokat, mégis erősen Lorenzo szeme közé nézett és megvetéssel mondta:

— A hóhér igazítaná meg a nyakravalókat! Hiszen ezt a pálinkát még jobban meg-
szózzátok, mint a heringet. Még Párisban sem kerül ez ennyibe!

A helyett, hogy megsértődött volna Lorenzo, szeliden emelte nagy szemét az új «munkásra».

— Párisban, fiacskám, bizony jobb az élet mint itt — mondta és egy darabka szalonját becsomagolt valami zsiros papirosba. — De belé kell törödnünk abba, hogy mi itt élünk! Nem gondoltod?

— Majd holnapután megmondom!

Aldo Bruno ott várt rá, hogy elvezesse munkahelyére Dejanát és a mikor áthaladtak a tisz-

táson, figyelmeztette, hogy a kéreg-tisztító asz-
zonyok feléjük fordulnak és őket nézik.

Predu Maria csipősen, önmagát gúnyolva mondta:

— Talán máris észrevettek, hogy tönkrement gazda vagyok!

Tényleg, bár a ruhája szegényes volt, mégis más volt a megjelenése, mint a többi kéreg-háncsoló munkásé.

— Szép fehérseledek ezek! — folytatta az-
után szavait a rongyokba burkolt szegény nő-
ket elnézve. — Bizony, egyik se hasonlít Se-
bastianához.

— Úgy veszem észre, hogy magának nagyon is tetszik Sebastiana! — kiáltotta Aldo Bruno szokatlan élénkséggel.

Predu Maria Dejanának már kezében volt a szekerce, de még vonakodott munkába kez-
deni és úgy látszott, mintha szégyelné elkez-
deni ezt a lealacsonyító munkát.

— Valamikor nagyon tetszettek nekem a vászonseledek. De most már!... — belefűjt a levegőbe, a magasba emelte a mutató újját és körbe forgatta, mintha ezzel a fölszálló és eloszló füstfelhőcskét akarná jelezni. — Most már azok se néznek rám és én se nézek rájuk!

— De a barátjának, Antonio Moronak még mindig tetszenek!

— Annak igen! Azok is teszik majd tönkre, ha eddig még nem tették!...

A mint most a barátjáról beszélt Predu Maria Dejana a szekercéjére nézett és öszeránczolta a homlokát.

És ott maradt egyedül a számára kijelölt fa előtt, a melyet szomorúsággal és megindultság-
gal teli tekintettel mért végig. Igen, talán mégis csak igaza volt Antonio Moronak. Ez a munka, a legalantasabb munka, nem való a magafajta embereknek. És igazán, volt egy idő, a mikor Predu Maria Dejana lealacsonyítónak talált minden kétkéz munkát egy ügyes és nem buta ember számára; és most, a mint ott állt a fa-
törzs előtt, a mely stoikus közömbösséggel lát-
szott várni a szekercze csapásait, a maga tel-
jességében érezte lealacsonyodását és lezülését.

Egy pillanatra most úgy látszott, hogy a fa és az ember, a ki pedig épen azoknak a leszár-
mazottja, a kik valamikor talán barátjuknak és védelmezőjüknek tekintették a fát, most úgy állának szemben egymással, mint ellenségge vált barátok.

De rövid tévovázás után a férfi fölemelte a szekerczéjét:

— Talán ez is egyik része a rám kimért büntetésnek! — gondolta magában.

A fa megremegett és levelei úgy peregett alá, mint könnyesepek. És Predu Maria Dejana szekerczéjének csattogásai összevegyültek a többiek szekercze-csattogásával és lassankint ő is belétörődött, nem a munkába, hanem a lealacsonyodásába.

Beesteledett; leült az egyik kunyhó elé és kibontotta a zsebkendőjét, a melybe szegényes ételeit bekötötte volt. De nem volt éhes és csak végtelen nagy fáradtságot és az elhagyatottság keserű érzése fojtogatta: a többi szegény «munkás» közül, a kik mint tévova szomorú árnyé-
kok mozogtak az esteli szürkületben, egyik sem látszott nyomorultabbnak és elhagyatottabbnak, mint a milyen ő most, a maga szemében.

Egyszerre csak egy hang az ő nevét szólí-
totta. Talpra ugrott és Aldo Brunot pillantotta meg, a ki a kunyhó mögül jött és intett neki, hogy kövesse.

A fészerbe mentek és leültek a gyalutalan asztal mellé, a melyre már Lorenzo kikészí-
tette a kártyákat és egy üveg bort is oda tett.

— Tud maga kártyázni, Dejana? — kérdezte Aldo Bruno.

Lorenzo rájuk nézett és nevetni kezdett.

— Tegezétek egymást, ti rongyosak, ti sem-
miháziak!

Ha folytonosan sértegetett is, a gúnyos be-
széde és kihívó modora mellett is, sikerült Lo-
renzonak megkedveltetnie magát Predu Maria Dejanával. Mint a legtöbb sötét mulu ember, ők is elmúlt dolgokról beszélgettek egymással. Gyerekkorában Dejana egyszer részt vett apjá-
val egy mezei ünnepségen, Lorenzo szülőföld-
jének vidékén.

— Volt ott egy öreg ember, még most is emlékszem rá. Fele arca bémult volt és a mi-
kor beszélt a szája széle fölszaladt egész a fü-
léig. És ez az öreg, az ünnep előestéjén azt

álmodta, hogy a szentek azt parancsolták neki, ereszkedjen le a templom melletti kúth. Más-
nap le is eresztette magát egy vesszőből font kosárban. A tömeg ott tolongott a kút körül, olyan sűrűn egymáshoz tapadva, mint a szőlő-
szemek a fűtön. Hirtelen vad kiáltozásba tört ki a tömeg: az öreg, a ki kihúztak a kútból, halálos sápadtan és hideg testtel, mint a halott, megjelent a kút kavaja fölött a víztől csurgó kosárban. De egyszerre csak fölemelkedett és kacagni kezdett. És a száját már nem rángatta többé. Meggyógyult.

Lorenzo figyelmesen hallgatta a beszédet és szeme csillogott az örömtől.

Tüstént megszólalt ő is:

— Talán álmodtat ezt. Én nem emlékszem erre az esetre.

— Te akkor még kicsi voltál. De esküszöm, hogy megtörtént. Bizonyosan ez is olyan csoda volt, a milyenek Lourdesben szoktak megenni.

Lourdes említésénél Lorenzo elgondolkodott, majd hirtelen, mintha valami titkos gondolatát árulná el, így szólt:

— Ha pénzem volna, elmennék egyszer én is Lourdesbe.

A másik két férfi rögtön megértette, hogy azt reméli, ott ő is visszanyerhetné valami csodát a fél szeme-világát.

De Lorenzo a következő pillanatban már ismét fölvette tréfás, kötekedő hangját és elme-
sélte, hogy mint gyerek, egyszer mint imád-
kezott és börtölt, hogy elnyerje az égiek kegyét.

— Az anyám is elment zarándok útra ki-
bontott hajjal és mindenféle alamizsnákat osz-
tott szét, csak hogy a menyeeik meghallgassák és elnyerjék ezt a kegyet. De semmi ered-
ménye se volt! Nincs Isten, vagy ha van, sü-
ket, mint egy lapát!

Predu Maria csillogó szemmel meredt reá és bár észbe jutott, hogy ő is hiába könyörgött az éghez, szabadítaná meg családját attól a szörnyetegétől, a ki mindnyájukat kinozta, — mégis igaz hívó módjára beszélt:

— Csak maga az Isten tudja, hogy mit mi-
ért tesz! Mäskülönbben nem is volna Isten. Ha minden kérést teljesítenie kellene, a mivel az emberek hozzáfórdulnak, hát olyan lenne mint az az apa, a ki gyermekeinek minden szeszé-
lyét teljesíti.

— Úgy beszélsz, édes fiacskám, akárcsak egy pap. Fogadni mernék, hogy a kártyázást is halálos vétkeknek tekinted!

És valóban így is volt, de hogy ne tartsák holmi buta tökfűkónak, Predu Maria Dejana mégis kártyázott — és nyert. A tétel később föl is emelték. És Aldo Bruno is nagyobb ked-
vet kapott a kártyázáshoz, mert ő is nyert olykor-olykor.

Kártyázás közben megint szóba került Se-
bastiana és a mikor Aldo Bruno elismételte azt, a mit a régi munkafelügyelőtől hallott, hogy ugyanis Maestra Saju, a lány anyja, föl-
jelentéssel fenyeget mindenkit, a ki el akarja

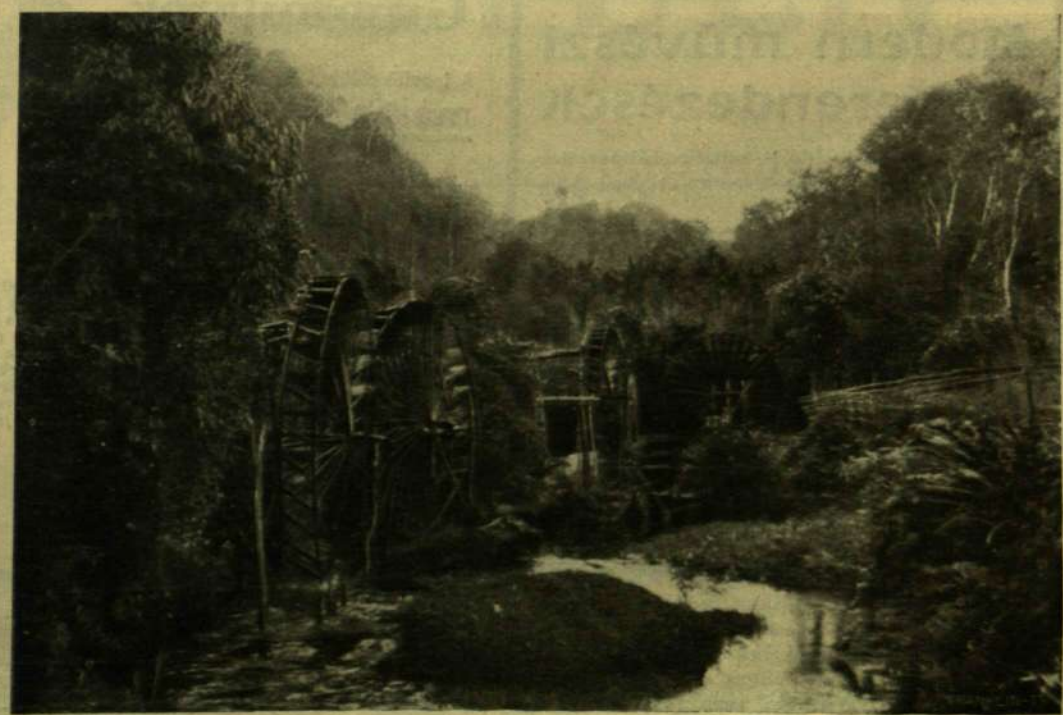
TONKINGI SZÉPSÉGEK.

TONKINGI FIÚ.

ÖNTÖZŐ BERENDEZÉS KÉZI ERŐRE.

VIZEMELŐ KEREKEK.

TONKINGI KÉPEK. — A francia idegen légiónak szolgáló magyar katona felvétel.

csábítani a lányát, Lorenzo megint fölkac-
gott gúnyosan.

— No, miért nevetesz? Hiszen te is jól tudod ezt. Vagy talán te más valamit is tudsz még? — szorongatta Aldo Bruno.

— Én? Semmit se tudok. Csak nevettem, mert épen kedvem tartotta.

De a munkafelügyelő most szokatlan izga-
tottsággal védelmezni kezdte Maestra Saju,
Sebastianát és Marielénát.

— Ti hamar készen vagytok arra, hogy meg-
vessetek és meggyanúsítsatok valakit. Marie-
lén például a ti szemetekben nem egyé, mint
egy bukott nő. Az én szememben azonban sok-
kal tisztességesebb és sokkal inkább becsü-
lésre méltó, mint akárhány törvénytelen feleség.
Együtt él egy derék, becsületes emberrel, dol-
gozik és senkinek sem okoz bajt. Hát ösmer-
jük-e mi azokat a körülményeket, a melyek
arra kényszerítették, hogy összeálljon Perroval?
És aztán, én szerintem, ő boldog is. Talán az
ő egész élete nem egyé, mint áldozat...

Predu Maria Dejaná nem felelt. De a mikor
lefeküdt az egyik kunyhóban, a melyet a tosz-
káni széneyetők elhagytak, hálát adott az I-
stennek, hogy olyan derék és szeretetre méltó
társakat találhatott itt, mint a milyen Aldo
Bruno és Lorenzo. Voltak pillanatai, a mikor
tökéletesen boldognak érezte magát. Tehát van-
nak még derék, becsületes emberek, a kik az
elbukottakkal, az elesettekkel részvétet érez-
nek; emberek, a kik jóindulattal és szeretettel
vannak iránta és úgy bánnak vele, mint a ma-
gukhoz hasonlóval. Nem esett tehát kétségbe
és nem kételkedett Isten könyörületességében
sem; úgy érezte, hogy az Úr szeme belélt
most az ő szívébe, az Úr szeme, a kinek tekin-
tete áthatol az emberi lélek sötét indulatain is,
mint a csillagok fénye, a mely ott ragyog a
kunyhó lombjai fölött.

— És elaludt, lelkeben tiszta szándékoktól el-
telten, mialatt úgy beszélt magához, mint egy
barátjához, a kit hosszú idők múltán csak most
láthatott viszont:

— Dolgozni fogsz, Predu Maria Dejana, ván-
dorolni fogsz erdőről-erdőre, a míg csak erdő-
től telik. Mindig csak így fogsz élni, egy vis-
kóban, mint a hogy a remeték élnek. És a mi-
kor majd megöregszel, az Úr read fog emlé-
kezni: nem emlékezett-e Elíasra is a siva-
tagban?

De másnap reggel, épen a hogy munkához
látott, megpillantotta Antonio Morot, a ki ló-
háton haladt el mellette. Első mozdulata az
volt, hogy leeresztette a szekerczéjét és el akart
rejtőzni, mintha szégyelte volna, hogy barátja
meglátja őt ennél a munkánál. De azután el-
kiáltotta magát:

— Hé! Antonio Moro, meg se látsz már en-
gem? — és a mikor a barátja úgy tett, mintha
semmit se hallott volna, utána futott és tap-
solni kezdett, hogy megállásra bírja.

A Magyar Királyi Államvasutak nyári menetrendje.

Délután				Délután			
A vonatok indulása Budapest keleti p.-u.-ról.				A vonatok érkezése Budapest keleti p.-u.-ra.			
Érvényes 1913 május hó 1-től.				Érvényes 1913 május hó 1-től.			
vonat-szám	óra	perc	hová	vonat-szám	óra	perc	honnan
1110	5:20	Szv.	Balatonfüred, Tapolca	612	12:40	Szv.	Arad, Tóvis, Msziget
310	5:20	Szv.	Hatvan	914	12:40	Szv.	Ujvidék, Sarajevó
302	5:20	Gyv.	Ruttká, Berlin	314	12:40	Szv.	Hatvan
22	5:30	Szv.	Bicske	10	12:40	Szv.	Szombathely, Wien
8	5:40	Szv.	Wien, Graz, Sopron	1008	12:45	Szv.	Fiume, Róma, Eszék
1502	5:45	Gyv.	Kassa, Csorba, Bártfa	214	1:00	Szv.	Bicske
1512	5:55	Szv.	Kassa, Csorba	1504	1:20	Gyv.	Kassa, Poprád-Felka
1002	7:00	Gyv.	Fiume, Torino, Róma, Pács, Vinkovce	1304	1:40	Gyv.	Gödöllő
602	7:05	Szv.	Arad, Brassó	104	2:00	Szv.	Fehérgyarmat, Lemberg, Kassa
906	7:10	Szv.	Belgrad, Sofia, Sarajevó	4	2:05	Szv.	Wien, Paris
1302	7:20	Szv.	Fehérgyarmat, Lemberg	604	2:10	Szv.	Arad, Bukarest
402	7:25	Szv.	Gödöllő	916	2:15	Szv.	Kiskőrös
312	7:30	Szv.	Belgrad, Sofia, Vinkovce	304	2:20	Gyv.	Ruttká, Berlin
308	7:45	Szv.	Arad, Brassó, Bukarest	1007	2:25	Szv.	Hatvan
608	7:50	Szv.	Balatonfüred, Tapolca	320	2:30	Szv.	Pécel
11021	8:05	Gyv.	Munkács, Lawoczn	26	2:30	Szv.	Bicske
406	8:10	Szv.	Kolozsvár, Brassó	518	2:40	Gyv.	Szabolcs, Sarajevó
312	8:20	Szv.	Eszék, Bród	1202	2:45	Gyv.	Szabolcs, Sarajevó
1906	8:25	Szv.	Ruttká, Berlin	1902	2:55	Szv.	Tapolca, Eszék
306	8:35	Szv.	Msziget, Stanislaw	904	3:00	Szv.	Belgrad, Konstantinápoly
1706	8:55	Szv.	Wien, Sopron	524	3:20	Szv.	Nagykút
2	9:10	Szv.	Bicske	1016	3:30	Szv.	Komárom
226	9:30	Szv.	Kassa, Poprád-Felka	322	4:25	Szv.	Gödöllő
15081	9:35	Szv.	Kunszentmiklós-Tass	908	4:30	Gyv.	Arad, Bukarest, Msziget
918	10:00	Szv.	Nagykút	410	5:10	Szv.	Lawoczn, Lemberg
516	10:05	Szv.	Balatonfüred, Tapolca	6	5:15	Gyv.	Győr, Sopron
1112	10:45	Szv.	Bicske	518	5:20	Szv.	Gödöllő
24	11:55	Szv.	Gödöllő	324	5:20	Szv.	Nagykút, Szolnok
314	12:00	Szv.	Gödöllő	522	5:40	Szv.	Ruttká, Berlin

Délután				Délután			
A vonatok indulása Budapest nyugati p.-u.-ról.				A vonatok érkezése Budapest nyugati p.-u.-ra.			
Érvényes 1913 május hó 1-től.				Érvényes 1913 május hó 1-től.			
vonat-szám	óra	perc	hová	vonat-szám	óra	perc	honnan
154	5:20	Szv.	Vác	164	12:05	Szv.	Rákospalota-Ujpest
152	5:25	Szv.	Rákospalota-Ujpest	714	12:15	Szv.	Szeged
122	5:30	Szv.	Eszék, Sopron	1404	12:20	Gyv.	Zsolna, Berlin
718	5:35	Szv.	Szeged, Szolnok	138	12:25	Szv.	Nagyvárad
4102	6:00	Szv.	Esztergom	4106	12:30	Szv.	Esztergom
6502	6:30	Szv.	Lajosmizse, Kecskemét	406	1:00	Szv.	Rákospalota-Ujpest
156	6:35	Szv.	Rákospalota-Ujpest	1410	1:05	Gyv.	Piliscsaba
102	6:50	k.o.	Wien, Paris, Ostende	168	1:30	Szv.	Dunakeszi-Alag
510	7:00	Gyv.	Szeged, Stanislaw	4108	1:50	Szv.	Esztergom
1402	7:05	Szv.	Zsolna, Berlin	106	2:00	Gyv.	Wien, Paris
104	7:15	Szv.	Nagyvárad	120	2:10	Szv.	Parkány-Nána
158	8:00	Szv.	Dunakeszi-Alag	4110	2:20	Szv.	Rákospalota-Ujpest
708	8:25	Gyv.	Orsova, Bázis	506	2:30	Gyv.	Esztergom
712	8:40	Szv.	Bázis, Karásebes	108	2:30	Szv.	Szatmár-Németi, Brassó
134	8:45	Szv.	Nagyvárad	120	2:35	Szv.	Galánta
4104	9:05	Szv.	Esztergom	704	2:40	Gyv.	Bukarest, Bázis
114	9:15	Szv.	Wien, Berlin	6710	2:45	Szv.	Cegléd, Szolnok
160	9:45	Szv.	Rákospalota-Ujpest	6506	2:50	Szv.	Lajosmizse, Kecskemét
162	11:00	Szv.	Rákospalota-Ujpest	172	3:10	Szv.	Rákospalota-Ujpest
6504	11:10	Szv.	Lajosmizse, Kecskemét	140	3:15	Szv.	Szob
1304	11:35	Szv.	Nagyvárad	174	4:10	Szv.	Rákospalota-Ujpest
7304	11:55	Szv.	Cegléd	716	4:30	Szv.	Szeged
116	12:00	Szv.	Wien	110	5:15	Gyv.	Wien

Délután				Délután			
A vonatok indulása Budapest keleti p.-u.-ról.				A vonatok érkezése Budapest keleti p.-u.-ra.			
Érvényes 1913 május hó 1-től.				Érvényes 1913 május hó 1-től.			
vonat-szám	óra	perc	hová	vonat-szám	óra	perc	honnan
339	5:10	Vv.	Berlin, Ruttká	323	12:10	Szv.	Gödöllő
645	5:20	Szv.	Hatvan	611	12:10	Szv.	Bukarest, Arad
309	5:25	Szv.	Eszék, Tapolca	301	12:10	Gyv.	Berlin, Ruttká
1905	5:30	Szv.	Brassó, Arad	903	1:00	Szv.	Konstantinápoly, Belgrad
609	5:35	Szv.	Sófia, Bród, Belgrad	401	1:05	Szv.	Lemberg, Kassa
909	5:40	Szv.	Torony	7	1:10	Szv.	Wien, Sopron
313	5:45	Szv.	Pécel	601	1:20	Gyv.	Bukarest, Arad
1707	6:15	Szv.	Komárom	1201	1:30	Szv.	Sarajevó, Bród, Szabadka
11	6:45	Szv.	Stanislaw, Msziget	1	1:40	Szv.	London, Paris, Wien
1506	6:50	Gyv.	(Lemberg, Poprád-Felka, Kassa)	1901	1:45	Szv.	Eszék, Pécs
407	6:50	Szv.	Lemberg, Stry, Kassa	1501	2:30	Gyv.	Poprád-Felka, Kassa
1007	7:00	Szv.	Fiume, Záhgráb	919	2:30	Szv.	Graz, Fehérgyarmat
1003	7:00	Gyv.	Róma, Triest, Fiume	234	3:00	Szv.	Kunszentmiklós-Tass
315	7:05	Szv.	Gödöllő	521	3:10	Szv.	Bicske
513	7:20	Szv.	Brassó, Kolozsvár	1111	4:00	Szv.	Nagykút
917	7:25	Szv.	Kunszentmiklós-Tass	327	4:05	Szv.	Tapolca, Balatonfüred
317	7:30	Szv.	Gödöllő	511	4:20	Szv.	Gödöllő
319	7:40	Szv.	Hatvan	511	4:25	Szv.	Szolnok
21	7:45	Szv.	Bicske	1507	4:30	Gyv.	Bukarest, Debrecen
1309	8:00	Szv.	Graz, Fehérgyarmat	907	4:35	Szv.	Bruck-Királyhida
911	8:10	Szv.	Sarajevó, Belgrad	607	4:40	Szv.	Poprád-Felka, Kassa
1513	8:15	Szv.	Bártfa, Csorba, Kassa	907	4:45	Szv.	Wien, Graz
1015	8:30	Szv.	Sófia, Belgrad	607	4:50	Szv.	Stanislaw, Msziget
321	8:45	Szv.	Bukarest, Kolozsvár	421	4:55	Vv.	Bukarest, Arad
13	9:00	Szv.	Hatvan	305	5:00	Szv.	Szerencs
307	9:05	Szv.	Győr	745	5:05	Szv.	Berlin, Ruttká
1005	9:35	Gyv.	Fiume, Tapolca	1109	5:10	Szv.	Bicske
913	9:55	Szv.	Szabolcs	529	5:15	Szv.	Tapolca, Balatonfüred
5	10:05	Gyv.	(Bruck-Királyhida, Szombathely, Sopron)	1009	5:20	Szv.	Nagykút
409	10:20	Szv.	Miskolc	405	5:25	Szv.	Fiume, Bród
23	10:45	Szv.	Bicske	529	5:30	Szv.	Lawoczn, Msziget
605	11:30	Gyv.	(Nagyvárad, Debrecen, Arad)	9	5:35	Szv.	Gödöllő

Délután				Délután			
A vonatok indulása Budapest keleti p.-u.-ról.				A vonatok érkezése Budapest keleti p.-u.-ra.			
Érvényes 1913 május hó 1-től.				Érvényes 1913 május hó 1-től.			
vonat-szám	óra	perc	hová	vonat-szám	óra	perc	honnan
519	4:20	Szv.	Szolnok	519	11:10	Szv.	Gödöllő
517	5:00	Szv.	Nagykút	517	11:15	Szv.	Gödöllő
311	5:50	Szv.	Gödöllő	311	11:20	Szv.	Gödöllő
917	6:17	Szv.	Kunszentmiklós-Tass	917	11:25	Szv.	Gödöllő

Viszonteladónak!

Modern gáz- és villamos-

CSILLÁROK,
GÁZ-FŐZŐK, FŰTŐK,
GÁZ * * VASALÓK.Gáz- és villamos izzótestek.
Gazolin- és acetylen cikkek.

Tekintse meg mintatermeinket

Általános Gázizzófény r.-t.

Budapest, VII., Vörösmarty-utca 5. sz.

Telefon: József 16-14., 16-15., 39-42.

és gramfonlemez
óriási választékban.Készpénzfizetés ellenében
gyári áron és mintegy 15%
árféltetéssel csekély havi
részletfizetésre!!Eredeti 'Angyal' védjegyű
gramfonok kaphatók.ELEK és TÁRSA r.-t.
BUDAPEST.Irodák V. Bálvány-u. 18.
Utca VI., Andrássy-ut 1.
Legújabb kimerítő gramfon és
lemezjegyzék ingyen és bérmentve.Automatikus
tömeg-fogó.Patkányoknak 4.-kor. ege-
reknek 2.40 kor. Egy ejtlen
át minden felügyelet nélkül 50
darabot is fog. Szimulán nem
használnak hátra és nem működnek
állnak fel. Sváb-fogó, egye-
dül a maga nemében. 1000
sváb-bogarat fog egy ejtlen át,
ára 2.40 kor. Mindenütt nagy
siker. Szétküldés utánvétellel
Fraus Humann, Wien, II.,
Aloisgasse 3/43. Szimulán
elismert levél. Erőteljes után-
zatoktól óvunk. A cs. és
királyi elemezési raktárakban
használatban. — Telefon 23446.

csász. és kir. udvari szállító Budapest.

KAPHATÓ MINDENÜTT.

"Altwater"
Gessler
Budapest.100 gyertyafény erős, óránkénti világításra 3-5
fillérbe kerül, nincs kandéca, bárhová vihető
és semmi körülmények között fel nem robbanhat.ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁS
megtekinthető, minden vételekötettség nélkül
Wiktorin és Társa Bpest,
VIII. kerület, Baross-utca 1. szám.
Arjegyék ingyen és bérmentve.ELEG és TÁRSA r.-t.
Központ: V. Bálvány-u. 18. = Fióküzlet: VI. Andrássy-ut 1.INGYEN
és bérmentvekérheti most megjelent nagy képes árjegyzé-
künk, melynek alapján mindennemű szük-
séget, u. m.: fegyverek, kocsik, lócsé-
gek, bűvölők, utazási cikkek, vadász- és ö-
vedelmi fegyverek, gramfonok, hangszerek,
fehérneműk, chininczukorkák stb. stb. helyel-
mese árjegyzék mellett megtekinthető.

Kizárólag elsőrangú árúk!

Rozsnyay chininczukorkája
Mátyás chininből
Többszörösen kiunt.
1869-ben a magyar or-
vosok és természetvize-
gálók áme vándor-
gyűlésén negyvenarany
pályadíjjal jutalmazva.
Láz ellen!
Nem keserű!
Legjobb szer láz, váltó-
láz, malária ellen, kü-
lönösen gyermekeknek
a kik keserű chinin
bevenni nem képesek.
Valódi, ha minden egyes
piros csomagolópapíron
Rozsnyay Mátyás
névvel olvasható.Rozsnyay Mátyás
gyógyszertára
Arad, Szabadság-tér 8.MARGIT-
CRÉMEMargit-stappon
70 fillér.Margit-powder
1 K 20 fill.a fürdőzők kedvence szépség szer, az
egész világon el van terjedve. Paratlan hatás
szerecsen és szőkeletésében rejlik, a bőr azo-
nal fehérsé és kiváló hatású már pár óra le-
folyás alatt észlelhető. Mivel a Margit-crém
utánozók és hamisítók, tessék eredeti védjegy-
vel lezáró dobozt elfogni, mert csak ilyen
készítményt vállal a készítő mindennemű
felelősséget. A Margit-crém ártalmatlan, szí-
talan vegyíztár készítmény, a mely a kül-
földön általános feltűnést keltett. Ára 1 kor.Gyártja Földes Kelemen laboratoriuma Aradon.
Kapható minden gyógyszerárban, illatszert és droguárüzletben.Intézeti
fehérneműket
(leánykák és fiúk részére) előírás szerinti ki-
vételben, -rendelés szerinti elkészítve szállít a
Magyar Kereskedelmi Vállalat, Miskolc 88.
Külön szétküldési osztály: szépségügyi vászon, asztalneműk,
ágytoll és ágyneműk részére. Paplan- és matracgyártás.Országos háziorvosi
kiállításán arany-
éremmel kitüntetve.
Arjegyék
ingyen és bérmentve

Míg eddig a régi börtönök, a legkülönbözőbb súlyos ideg-bajok, a sápkór, a női arcot elégtelenül patnátsók a női nemű szörvök folyó- és kom-binált hurutos-megtegedéseinek kezelése-én csekély értékű ide-gei vizsokra voltunk utá-va, addig juttatva a könnyebben emészthető s manapság már, minthogy leg-előkelőbb orvosi tekintélyeink felkarolják s a fogászati egész serege dicseri hatásait, hazánkban csaknem kizá-rolgós keresetnek örvend. — Egy postaláda (7 palack) Parádi arsen vastartalmú gyógyvizet Magyarország összes postailomásaira 6 K 50 f.-ért bér. szállít a főraktár

ÉDESKUTY L. cs. és kir. udv. szál-ító BUDAPESTEN.

Kapható minden gyógyszertárban és megbízható fűszerkereskedésben.

MINDENKINEK

1 pár férfi- vagy női chvr. magas fűzős bőrczipő csak — K 5-50

Az első bécsi keresztény cipőiparral áruhá-az, hogy czéjét mindennit meg-ismertesse elhatározta, hogy 30,000 pár chvr. magas fűzős bőrczipőt mo-deren fazonban, jó bőrtálpal, mellékelt ábra szerint 1 pár férfi vagy női chvr. magas fűzős bőrczipő munká-ja ellenében vagyis csak 5.50 K-ért eladni. A t. rendelők a cipővel tölté-nél meg lesznek elégedve és megvagyok arról győződve, hogy mindenki Állandó vevő marad és hogy ismerősei körében czéjét ajánlani fogja. Rendeléseknél elegendő a szám megadása, vagy mérték cm.-ekben. Szétküldés utánvétellel az Első keresztény cipőiparral ház által,

FRANZ HUMANN, Wien, II. Bezirk, Alcisgasse 3-27

Törvényszékiileg bejegyzett czég.

Jövendőltesse meg élet-történetét ezen ember által!

Csodás tudását, az emberi életbe látását a távol-ból mindazok megcsodálják, akik irnak neki.

Ezer és ezer ember kérte már tanácsát az élet mindenféle fűzi-saiban. Megmondja kiváló képessé-geit, megmutatja, hol kínálkozik Ön-nek eredmény, ki barátja, ki ellen-sége, élete jöv. és rossz fordulópontjait. Az ő leírása, az elmúlt, jelen-legi és a jövő eseményeiről meg-fogják Önt lepni, hasznára lesz Ön-nek. Mindaz, ami neki ehhez szükséges, egyedül az Ön neve (szájtekerő aláírásán), születési dá-tum és nemének megjelölése. Pénz nem szükséges. Hivatkozson egy-szerűen lapunkra és kérjen egy olvasópróbát ingyen.

Stahlmann Pá-ur, egy tapasztalt német asztrológus, Ober-Niezsaderen-ből mondja:

«A horoszkop, melyet Roxroy tanár ur nekem felállított, teljesen megfelel az igazságnak. Alapos, teljesen sikerült munka. Mintán magam is asztrológus vagyok, csillagászati számi-tásait és adatait pontosan utánavizsgáltam és azt ta-laltam, hogy munkája minden részében perfect, ő maga pedig ezen tudományban teljes avatott. Roxroy tanár ur egy igen emberbarát, mindenkinek igyeke-ke ellene venni szolgálatait, mert érte-lik rend-ke-rit sok elnyert szerzetet magának.»

Blancquet báróné, egyik legteljesítményes párisi nő, a követke-zőket mondja:

«Köszönetet mondok Önnek alapos jövendmondásáért, mely csakugyan rendkívül pontos. Én már különböző asztrológusokhoz fordultam, de egyetlen egytől sem sikerült oly igaz és teljesen meg-éledezőmre szolgáló választ nyernem. Szívesen fogom Önt ajánlani és bízom az Ön tudását ismerőim és barátaim tudására hozni.»

Nagyvácskai G. C. Hasskari ph. dr. lelkész ur, egy Roxroy tanárhoz intézett levelében a következőket mondja:

«On b. z. nyára a legnagyobb specialista és mester a szakmá-jában. Mindenki, aki tanácsot kér Öntől, hámulni fog az Ön jóslatai-nál kifizetett ember- és tárgysmereteinek pontosságán és tanácsán. A legzekeptikusabb is, ha egyszer Önnek levelezett, újra és újra ki fogja léni tanácsa.»

Ha Ön ezen készséges ajánlatból hasznát akar és olvasásra próbákép egyetmást díjtalanul öhajt, küldje be neki teljes nevét, pontos címét, születésének napját, hónapját, évét és helyét, (mind olvashat. írá-va) továbbá, hogy ön férfi, asszony-e vagy kisasszony és írja le az előbbi verset sajátkezűleg:

Az Ön segítő tanácsa Amint azt mondják ezren, Eredményt és szerencsét hoz, Én is igénybe veszem.

Portókiaadás és irásilletékre küldjön be 80 fillért levélbéllyegben, Címezze az Ön 25 filléres bélyeggel ellátott levelét ROXROY, Dept. 4010 F. Grootte Markt No 24, Haga, Hollandia.

lehet beszerezni
kiváló minőségű
Gyümölcsfaanyagokat
Gyümölcs és Sétányfákat
Sima gyökere és oltott
SZÖLŐVESSZŐKET.

Árjegyzékét ingyen küldenek!

FISCHER és T. sai
faiskolák és szőlőültvénytelepek
Tulajdonosok: ifj. AMBRÓSI M. és Fischer L. örökösei.

Soványító

A nem graziosus és kényelmetlen kövérség, elhízás elleni közönséges, ha a csípőt és hasat karcsúbbá teszi, az idomok (vonalak) szépségét megőrzi, alakjukat teljes bizalommal használhatjuk.

D' DESCHAMP JODHYRINE-ját.

Ez egyike azon ritka és megbízható soványító szerepeknek, mely az egészségre teljesen ártalmatlan; kór-házban jó eredmén-nyel használható és számos orvos rendel, minden országban engedélyezve van.

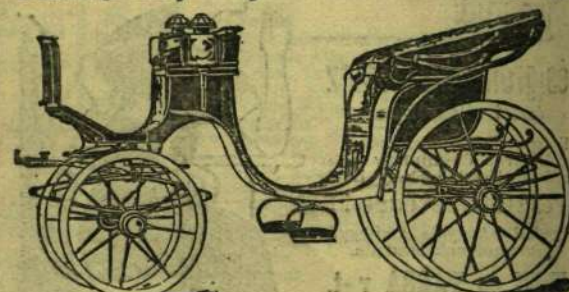
Használata egyszerű, mert semmiféle életrend megváltoztatást nem igényel.

Kapható a legtöbb gyógyszer-tárban. Ár 10.-korona. Gyár: Paris, Laboratoire DUBOIS, 7, Rue Jadin.

Magyarországi Kiskereskedők: Tóth József gyógyszer-tár, Budapest, VI., Király-utca 12 és Andrássy-ut 26 sz.

Kocsiárucsarnok

Budapest, IX., Köztelek-utca 4.

A monarchia legnagyobb kocsiárucsarnoka. Árjegyzék ingyen.

MAGYAR ÁGYTOLLAK ÉS KÉSZÁGYAK

Saját érdekét védi, ha ezen cikk bevásárlása előtt ingyen, bérmentve) meghozatja. Örösi választék a legmegbízhatóbb minőségben, kizárólag élő libákraól eredő, higién. tiszt. ágytoll a pehelyben. Meg nem felelő kicserélünk, vagy a pénzt visszaadjuk. Kocsiházat kizárva. Több nyilvános intézet szállítói.

Magyar Kereskedelmi Vállalat, Miskolc 2. szám.

árjegyzékünket

MARGIT

gyógyforrás — (Bereg megye.)

a gyomor, belek, húgyhólyag s különösen a légzőszervek hurutos bántalmait igen jó ha-tású még akkor is, ha vérségek esete forog fenn.

Megrendelhető: **EDESKUTY L.**-nél Budapestben és a forrás kezelőszéknél Munkácsen.

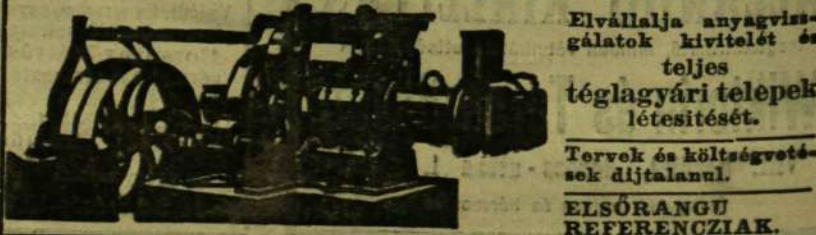
HIRSCH és FRANK

Budapest-Salgótarjánai Gépgyár és Vasúttörő Részvénytársulat
BUDAPEST, VI. KER., ARÉNA-UT 127. SZ.

Külön osztály

téglagyári gépek.

GYÁRT: falitöglát és cserépsajtót, téglagyártó és agyagmegmunkáló gépeket legújabb és legjobban bevált szerkezetekben.

Elvállalja anyagvizsgálatok kivételét és teljes téglagyári telepek létesítését.

Tervek és költségvetések díjtalanul.

ELSŐRANGU REFERENCIÁK.

39. SZ. 1913. (60. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL

BUDAPEST, SZEPTEMBER 28.

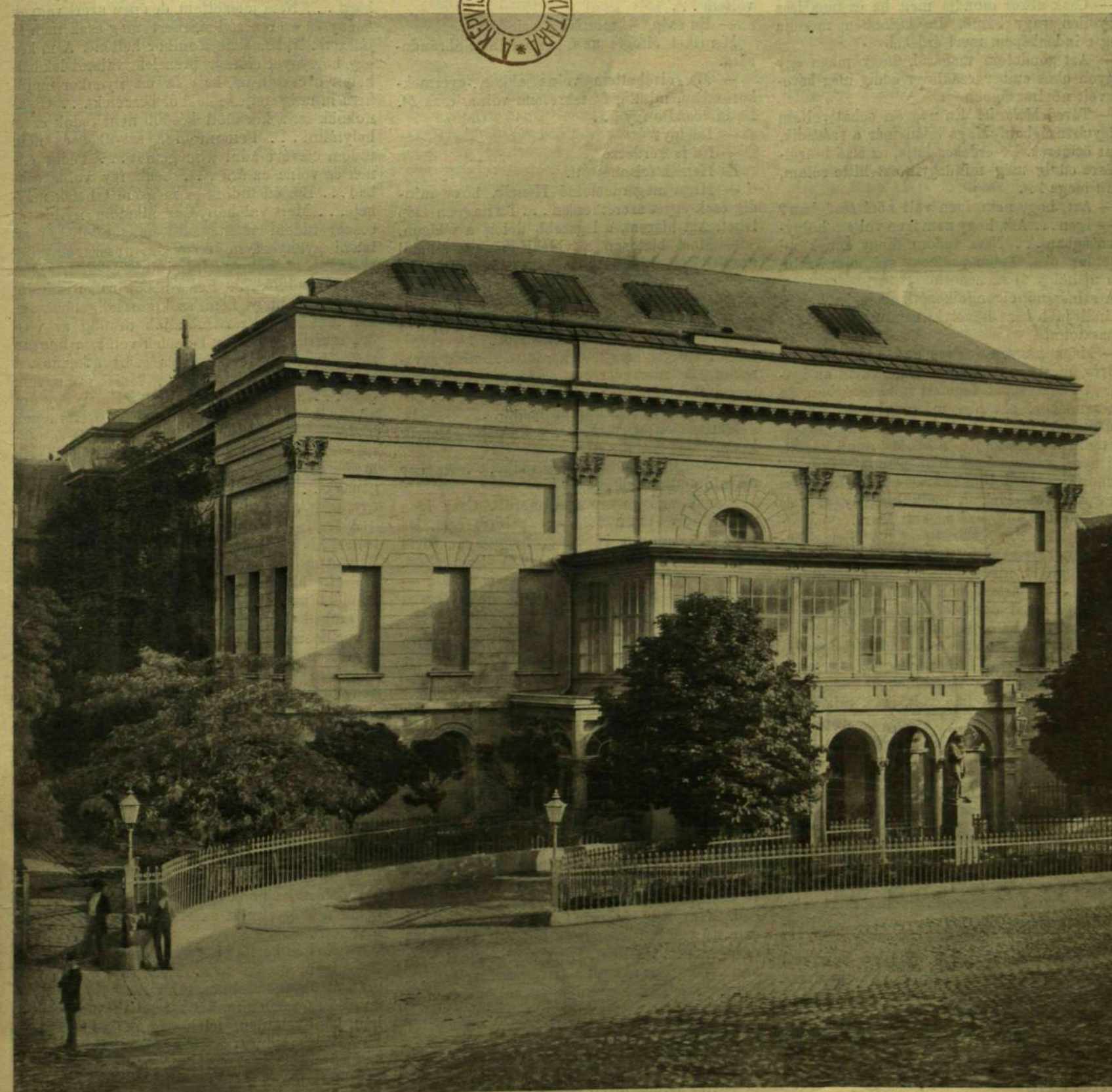
Szerkesztési iroda: IV. Vármege-utca 11.
Eladói hivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám ára 40 fillér.

Előfizetési feltételek: Egész évre — 20 korona.
Félévre — 10 korona.
Negyedévre — 5 korona.

A «Világkronika»-val negyedévenként 1 koronával több.

Külföldi előfizetéseket a postailag meg-határozott viteldíj is esatolandó.

A NEMZETI SZÍNHÁZ RÉGI ÉPÜLETE AZ ELSŐ ÁTALAKÍTÁS UTÁN. — Boros fényképe a hatvanas évekbeli.

MÁRYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB NERVEVŐ ÓRAÜZLETE.

Alapítvány 1847.

Brausweller János
Szegeden a kiz. Kisközségben
szab. chronometer- és órák, kitalálók
a remonteoir ingátráknál stb. stb.

ÓRAK, EKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve, levélben postaköltséggel.